

BUKOV pelet

“Strugara Radanović”

Najsavremeniji pelet nemačkog kvaliteta “KAL” razlikuje nas od drugih:

- procenat zbijenosti drvene mase iznosi 5,72%;
- u procesu sušenja koristimo ciklone sa vrućim vazduhom, a ne otvorenim plamenom;
- u našem peletu nema sagorelih čestica;
- rezultat je bolja kaloričnost peleta i manje pepela.

Kontakt telefon:

060/517-82-82, Jelena

ULTRAMEDM

ULTRA Z V U Č N A O R D I N A C I J A

**Ultrazvučna dijagnostika
Internista
Ginekološki pregledi
Laboratorijske usluge**

☎ 061/1614901

☎ 061/1614903

Zdravlje i prevencija pre svega

STARČEVO , KESTENOVA 10A

ЗАШТО СТАРЧЕВО НИЈЕ СЕЛО?

Једноставно - зато што је удео пољопривредног становништва у Старчеву нижи од 30%. То га чини насељем градског карактера. Баш као што се види на званичној презентацији Града Панчева - **Старчево није село него је насеље градског карактера.**

Као такво, оно је једно од десет насељених места које творе **ГРАД ПАНЧЕВО**: а то су Глогоњ, Јабука, Банатско Ново Село, Долово, Банатски Брестовац, Иваново, Омољица (насеља сеоског карактера), и насеља градског карактера - Старчево, Качарево и Панчево (од Скробаре до Војловице). Административни центар ГРАДА је у насељу Панчево.

Starčevo

Početna / Lokalna samouprava / Naseljena mesta / Starčevo

Starčevo је градско насеље које се налази на територији града Панчева, у Јужнобанатском округу Аутономне Покрајине Војводине, у Републици Србији. Према коначним резултатима пописа становништва из 2011. године, у Старчеву живи 7473 становника.

Слика

ДАНАС ПРВАЦИ - а биће и сутра прваци и шампиони

Месечне локалне новине

СТАРЧЕВАЧКЕ НОВИНЕ

ГОДИНА: XXXI

БРОЈ: 370

30. СЕПТЕМБАР 2024.

НЕМА ЦЕНУ

Издаје

Креативни културни клуб
Моше Пијаде 12, Старчево 26232

Главни

и одговорни уредник

Милена Јовишић. Редакцијски
колеџијум: **Петар Андрејић** (ос-
нивач), **Јордан Филиповић**, **Зорана**
Штековић, **Предраг Станковић**,
Марко Ивошевић, **Далибор Мер-**
гел, **Петар Орешковић** (спорт),
протојереј Зоран Малетић (црква),
Данијела Пећанин (школа).

Технички секретар:

Мила Роговић: Фото, насловна:
Исидора Јовић

Web:

www.starcevo.org.rs

E-mail

snovine94@hotmail.com

Телефон

063/565-752,

Тираж

1000

СТАРЧЕВАЧКЕ новине први пут
су изашле **јуна 1994.** године.

Уписане су у Регистар медија под
бројем: NV001048

///

Информатор СМЗ Старчево

СР - Каталогизација у публикацији На-
родна библиотека Србије, Београд
32+659.3(497.113)
СТАРЧЕВАЧКЕ новине : месечне локалне
новине / главни и одговорни уредник
Милена Јовишић.
- Год. 1, бр. 1 (1994) - Панчево: Креат-
ивни културни клуб, 1998- (Панчево:
Графо колор 2024). - 30 цм Доступно и на:
<http://www.starcevo.org.rs>. - Месечно. ISSN
1821-407X = Старчевачке новине
COBISS.SR-ID 103785735

ДАЉИ ПЛАН ИЗГРАДЊЕ ОБИЛАЗНИЦЕ ОКО БЕОГРАДА

“Путеви Србије“ поднели су Министарству заштите животне средине захтев за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину пројекта “Фазна изградња прве деонице ауто-пута Е-70, обилазница око Београда и Панчева - сектор Ц и нова обилазна пруга Бели Поток - Винча - Панчево са друмско-железничким мостом преко Дунава код Винче“.

Ова обилазница представља кључно решење транзитног саобраћаја око главног града. Изградњом комплетног обилазног пута у овој фази, транзитни саобраћај из правца севера (Е-75) и запада (Е-70), повезао би се са правцем југ (Е-75) и исток (Е-70), као и будући аутопут (Е-763) у правцу југозапада, обилазећи градско подручје. Овде су само аутопутски правци поменути, а у окружењу постоје магистрални и регионални путеви, који су повезани или би се повезали са обилазницом, пише “сКапија“.

Овај коридор пролази кроз београдске општине Вождовац и Гроцка, те индустријску зону Панчева а обухвата:

- нову аутопутску деоницу од Бубањ Потока (на десној обали Дунава) до државних путева и локалних саобраћајница око Панчева (на левој обали Дунава);

- обилазну теретну пругу Бели Поток - Винча - Панчево, која се одваја са постојеће пруге Раковица - Мала Крсна - Велика Плана, пролази са јужне стране индустријске зоне Панчева и прикључује се на пругу Панчево - Вршац - државна граница;

- нови друмско-железнички мост преко Дунава.

Циљ изградње планираних саобраћајница је да се омогући преусмеравање првенствено транзитног, али и локалног теретног саобраћаја, и на тај начин допринесе растерећењу основне мреже градских саобраћајница Београда и Панчева. Будући мост се планира преко међународног пловног пута, реке Дунав, и као такав је тачка укрштања са речним саобраћајем. Мост као препрека речном саобраћају директно утиче на габарит и положај пловног пута.

Предмет пројектовања овог дела документације је израда прве деонице аутопута од петље Бубањ Поток закључно са петљом Болеч. За очекивати је да ће, по формирању сектора Ц, обилазница у потпуности преузети улогу и прерогативе одговарајуће категоризације европске мреже, тј поред путног правца Е-75 и путног правца Е-70.

Део обилазнице око Београда од Стражевице до Бубањ Потока отворен је за саобраћај крајем јуна прошле године. Тада је са Саобраћајним институтом ЦИП потисан уговор за пројектовање наставка

На аутопут Старчевци ће се укључивати са петље у рит

обилазнице од Бубањ Потока до Панчева, у дужини од 31 километра. Наведено је и да ће, када се заврши сектор Ц, бити дат налог за пројектовање сектора Д, који ће

представљати везу Панчева до новог моста код Батајнице, чиме ће Панчево добити још једну обилазницу на ауто-пут према Новом Саду.

еКапија

Сервис инфо

МЗ Старчево и ЈКП “Хигијена“

и ове јесени позивају вас на уређење околине и еколошки њихови одлагању отпада. Акција одношења капацитет отпада из домаћинства вршиће се током октобра по распореду:

ПОНЕДЕЉАК, 21. ОКТОБАР - ДОЊИ КРАЈ
УТОРАК, 22. ОКТОБАР - ГОРЊИ КРАЈ
СРЕДА, 23. ОКТОБАР - ШУМИЦЕ
ЧЕТВРТАК, 24. ОКТОБАР - РАДНИЧКО НАСЕЉЕ

*Будимо као и до сада на висини задатка!
 Припремимо капацитет отпад за одношење.*

АКО НИСТЕ ЗНАЛИ...

☐ Месна канцеларија Старчево обавља следеће послове:

- издавање извода из матичних књига рођених, венчаних, умрлих (за све уписе који су настали на територији читаве Републике Србије) на обрасцима Републике Србије и интернационалним обрасцима;
- издавање уверења о држављанству Републике Србије за уписе који су настали на територији Града Панчева;
- издавање уверења о слободном брачном стању и других уверења из матичних књига;
- упис у матичне књиге из бивших република СФРЈ;
- венчања сваког радног дана и викендом;

- састављање записника о пријави рођења детета, одређивању личног имена и признавању очинства, уколико родитељи у болници нису обавили све у вези са пријавом детета;
- упис чињеница рођења, закључења брака и смрти насталих у иностранству;
- издавање потврда о животу које се користе у банкама и за остваривање права из области борачко-инвалидске заштите;
- овера потврде о животу за потребе приказа иностраним пензионим фондovima;
- упис чињенице смрти у матичну књигу умрлих;
- покретање оставинског поступка.

☐ За сва додатна питања и информације број телефона канцеларије матичарске служба у Старчеву: 013/631-001.

СТАРЧЕВАЧКА ОСНОВНА ШКОЛА ОТВОРИЛА СВОЈА ВРАТА

Срећно, ђаци - прваци!

Прошло је једно од најсубљих и најтоплијих лета и ђаци старчевачке школе поново заузимају места у својим школским клупама. Наравно, поласку у школу највише су се радовали најмлађи, ђаци прваци. Њих је ове године уписано 63 и то равномерно - у сва три одељења по 21 ученик.

Одељења првачића водиће већ искусне учитељице, Снежана Глумац, Дорика Журбан и Снежана Филиповић. Оне су, 2. септембра, увеле своје нове ђаке у учионице и упознале их са школом која ће наредних година бити њихов други дом. Након тога, ђацима су се придружили родитељи како би у свом првом разговору са учитељицама сазнали шта је њиховој деци потребно за почетак школских дана. Пре тога су ученици старијих разреда извели пригодну приредбу најмађим школарцима. Уводну реч је, како и приличи, дао директор старчевачке основне школе Саша Тасић, који је овим путем првацима пожелео много лепих пријатељстава и пуно успеха у стицању нових знања.

И ученици петог разреда добили су своје одељењске старешине и други језик који ће, поред енглеског, учити у наредном периоду. Њих је потпуно исти број као и првака, али нису баш равноправно распоређени. Прво одељење од 22 ученика водиће Александар Виг, а они ће учити руски језик. Друго одељење ће водити Зорка Ми-

Ђаци старчевачке основне школе (горе) и поздравна реч директора Тасића (доле)

ленковић и они ће учити француски. И њих ће бити 22. Треће одељење, које ће имати нешто мање ђака, 19, водиће Зорана Рангелов и они ће учити руски.

Истог дана, али нешто раније, у згради дечијег вртића обрели су се и мали предшколци. Њих ће ове године бити 44 и они су подељени у три групе, две од по 15 и једна од 14 малишана. Васпитачице су, као и претходне године, Даниела Јајић, Бурена Вељковић и Александра Тасић, која је у међувремену узела неплаћено одсуство, па ће је у наредном периоду заменити Биљана Павловић. Поред тога, новина је да ће предшколци моћи да имају и целодневни боравак који ће водити Јелка Борђевић. За ово се пријавило 25 деце. Што се

Први дан у вртићу

тиче вртића, у њега је уписано 104 деце, па ће у свакој од четири групе бити по 26. Групе ће водити васпитачице: Данијела Арађан и Маријана То-

доровић, Ивана Шајић и Ивана Филиповић, Милица Штопуљ и Ивана Терзић, као и Свјетлана Михајловић и Јелена Стојановић.

П. Сјанковић

ИНТЕРВЈУ

Мр Татјана Божић,

ГРАДСКА ВЕЋНИЦА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ

Стварамо боље услове за нове генерације

Почела је нова школска година. Да ли су се све школе спремно дочекале?

- Наравно, као и сваке године наше школе су спремно дочекале своје ђаке, без обзира да ли говоримо о основним или средњим школама, у свим насељеним местима на територији нашег града. Радови који су током летњих месеци обављани се разликују од школе до школе, углавном се тичу санације, а све у циљу унапређења, не само наставе него и простора у којем бораве ученици и запослени док су у школи.

Град Панчево издваја значајна средства како би школе неометано функционисале?

- Град се у протеклом периоду посветио унапређењу образовног система с циљем да постане пример града са модерним и инклузивним образовањем. Као чланица Градског већа Града Панчева, задужена за образовање, поносна сам на резултате које смо постигли. Успели смо да реализујемо бројне пројекте који су подigli квалитет образовања и осигурали боље услове за рад ученика и наставника.

Летњи распуст се користи за радове у школама, шта се радило?

- Радимо читаве године и док је распуст, током лета, како бисмо нашим најмлађим суграђанкама и суграђанима омогућили што боље услове за учење и развој. У наредном периоду, фокусираћемо се на јачање техничке опремљености школа, што укључује увођење савремених технологија у

учионице, кроз пројекте. Наша визија је да свака учионица и кабинет у Панчеву постане најсавременије технолошки опремљени, пружајући ученицима поред основних знања и дигиталне вештине које су данас пресудне у свим гранама привреде. Уз то, планирамо да подржимо оснивање више секција у школама, које ће омогућити ученицима да развијају своје таленте и интересовања у области науке, уметности, спорта и технологије, али издвојеним одељењима омогућимо свој деци једнак приступ свим додатним, балетским и музичким смеровима.

Колико је ове године ђака првака у Панчеву? Колико је уписано средњошколаца?

- Укупно је у школској 2024/25. години уписано 1083 ђака-првака на територији града Панчева и 1155 ученика у први разред средњих школа. Шеснаест ученика похађа наставу основног образовања за одрасле у панчевачкој Основној школи "Ђура Јакшић".

Колико је средњошколских образовних профила у питању?

- У средњим школама постоји укупно 51 образовни профил. Школе сарађују како са Градом Панчевом тако и са Регионалном привредном комором, те учествујемо, индиктивно, при отварању неких нових смерова за којима се указује потреба на тржишту. Трудимо се да помогнемо школама при отварању нових смерова и унапредимо услове за одржавање како наставе, тако

и праксе и пружимо пуну подршку школама у спровођењу новина.

Ослушкујемо шта би деца желела, који су то смерови који омогућавају ученицима да се по завршетку школе самозапосле, односно постану предузетници. Циљ нам је да у складу и са дуалним образовањем, отварамо смерове како би деца, кад заврше средњу школу, имала могућност и да студирају оно што желе, али и да се запосле. Деца размишљају, можда и боље него, ми, одрасли и треба да се трудимо да што више ослушкујемо шта они мисле, шта је то што они желе и да се на тај начин и ми прилагодимо. Смерови, који постоје у нашим школама, једним делом су традиционални, али имамо и перспективних, јер се трудимо да идемо у корак с временом, што у сфери образовања није једноставно и лако. Када је потребно да промените нешто, то је један дуг и ни мало лак процес, јер мора да прође неколико експерименталних година како бисмо могли да одредимо да ли је то успешно или није. Наравно и родитеље су нам као сарадници потребни, да и они дају своје предлоге, шта је то што деца желе и што заједнички можемо да урадимо у циљу унапређења образовања на обострано задовољство.

Које су новине у Основној школи "Вук Стефановић Караџић" у Старчеву?

- При школи у Старчеву основана су издвојена одељења Музичке школе "Јован Бандур". Поред технолошког унапређења, радићемо на јачању програма

професионалне оријентације у средњим школама, како би ученици добили бољи увид у могућности које им се нуде након школовања. Од ове школске године, Град је школи у Старчеву одобрио запошљавање васпитачице за целодневни боравак у коме има 26 деце. Укупно у вртићу има 49 деце у тригрупе.

Колико ђака првака је ове године кренуло у први разред у старчевачкој школи?

- У Старчеву, у Основној школи "Вук Стефановић Караџић" је ове године кренуло 62 првака.

Каква је сарадња са другим чиниоцима локалне заједнице?

- Сарадња са локалним предузећима, као и институцијама високог образовања, омогућиће младима боље разумевање функционисања тржишта рада и омогућити им да лакше донесу одлуке о својој будућој професији. Један од кључних сегмената нашег плана је и унапређење социјалне инклузије у школама. Радимо на томе да сваки ученик, без обзира на социоекономски статус или физичке препреке, има једнаке могућности за образовање.

У плану је и стратешка сарадња између образовних институција и родитеља. Покренули смо иницијативе за веће укључивање родитеља у образовни процес, кроз организовање отворених састанака, где ће они имати прилику да активно учествују у доношењу одлука које се тичу образовања њихових деце. Овај свеобухватан приступ омогућиће да Панчево постане град у којем образовање пред-

ставља стуб развоја и напредка, а деца и млади добијају прилику да израсту у успешне и компетентне појединце који ће доприносити својој заједници.

Имали смо прилику да чујемо да ускоро почиње и изградња два вртића у Панчеву. Колико је то значајно?

- Јесте, планирана је изградња два нова вртића у Панчеву. У току је припремање потребне документације и пројеката за вртиће који ће се изградити, један у МЗ Младост, на Новој Миси, поред школе, а други на Стрелишту, такође поред школе. Тиме ћемо обезбедити још 400 места за наше најмлађе, смањићемо листу чекања на задовољство родитеља, којима ћемо олакшати организовање свакодневног живота, али верујем и на задовољство наших малишана.

Изградња два нова вртића, која ће бити за децу узраста до шест година је изузетно значајна инвестиција, не само због повећања капацитета предшколских установа и омогућавању већем броју деце да похађају вртић, него је важно и за дечији рани развој, социјализацију и припрему за школу. Такође, нови вртићи значе и унапређење квалитета предшколског образовања кроз савременије услове рада, нове наставне програме и више простора за креативне и физичке активности деце. Ово је и подршка запосленим родитељима, посебно мајкама, које ће имати сигурно и квалитетно место за своју децу док су на послу.

На крају, улагање у вртиће је улагање које показује да као заједница вреднујемо образовање и развој најмлађих, што ће дугорочно допринети развоју нашег града и бољем квалитету живота свих грађана.

Да ли је планирано и ове године да деца из основних школа и вртића бораве у градском одмаралишту на Дивчибарама и када почињу смене у овој школској години?

- Као и ранијих година, средином октобра, тачније 18. октобра, планиран

Татјана Божић

је почетак нове сезоне рада дечијег одмаралишта на Дивчибарама. Током септембра месеца у одмаралишту су се изводили радови на текућем одржавању објекта како би спремно дочекали малишани који ће, већ традиционално имати прилику да уживају у чарима планине Маљен. У складу са Одлуком о финансијској подршци породици са децом на територији Града Панчева утврђено је право на регресирање трошкова боравка деце у одмаралишту. Право на регресирање трошкова имају деца предшколског и школског узраста са пребивалиштем или боравиштем на територији Града Панчева која су уписана у установе које су у мрежи вртића и основних школа, чланови спортских удружења, као и полазници Регионалног центра за таленте "Михајло Пупин". Другим речима, деца плаћају тек око четвртину цене (што износи 3.000 динара), док Град Панчево највећи део трошкова преузима на себе и на тај начин обезбеђује деци квалитетан и садржајан боравак на планини. Понос града је тај што током године у одмаралишту борави око 4.000 деце и пратилаца.

Панчево се може похвалити изузетно надареном и вредном децом и пример за то су освојене медаље на европским и светским такмичењима. Како ћете наставити да подржавате децу која су полазници Регионалног центра за таленте?

- Град Панчево ће и у будуће издвајати значајна средства за подршку и развој наших младих и талентовани ученика који исказују жељу да додатним истраживањем и учењем. Не само у смислу финансијске помоћи раду Регионалног центра за таленте, него и праћења и подршке у сваком смислу деце која одлазе на разна и међународна такмичења, која представљају наш град у најбољем светлу, како у земљи, тако и у иностранству. Наша деца знају да Град брине о њима и награђује њихов рад, труд и залагање. Са таквом праксом ћемо и даље наставити и увек награђивати најбоље ученике и студенте, како би они били мотивисани да вредно уче и постижу нове успехе.

Не смемо да заборавимо, да развијамо у нашем образовном систему и програме за ученике са посебним потребама и пружамо

подршку школама како би се створило инклузивно окружење у којем се свако дете осећа добродошло и прихваћено.

Шта бисте, као градска већница за образовање, поручили свим ђацима?

- Наши драги ђаци би требало да имају увек на уму да је знање најважнији ресурс, а образовање улагање у будућност. Желела бих да на најбољи могући начин искористе сваку прилику да науче нешто ново, да истражују и развијају своје таленте. Драги ученици, будите марљиви и вредни, добри другари, помажите једни другима и трудите се да остварите успехе у учењу, а Град Панчево ће, као и до сада, да награди најбоље за постигнуте резултате. Не плашите се грешака, јер су оне део учења и напретка. Будите веома упорни, радознали и развијајте вашу креативност, а ми ћемо, уз помоћ ваших наставника, професора и родитеља и даље да се трудимо да вам обезбедимо најбоље услове за учење, јер ви јесте наша будућност.

**Зорана
Штјековић**

Изложба фотографија у ”Боему”

Са отварања изложбе

Изложба старих фотографија из живота војвођанских Хрвата из Боке (општина Сечањ), а које је прикупила породица Жунац, отворена је у уторак, 3. септембра, у галерији ”Боем”. На изложеним фотографијама неколико породица из Боке публика је могла да види овековечене важне свечаности и догађаје из прошлости као што су прва причест, венчања, фотографије из војске, курс шивења и кројења на ”сингер” машинама, курс есперанта, доношење леда за ледару, тамбурашки оркестар...

Антрополог Далибор Мергел је присутне кратко упознао са историјатом хрватске заједнице у Боки која се ту настанила почетком 19. века. О самој изложби фотографија је рекао:

- Ове фотографије пружају сјајан увид у живот заједнице и њен богат културни, верски и друштвени живот. То је сведочење о томе како је хрватска заједница у Србији једна веома хетерогена, разграната заједница, па тако у Банату имамо кајкавску грану у Боки и штокавце у Старчеву углавном досељене из Лике и Кордуна, објаснио је Далибор Мергел.

Публици се обратила и Ксенија Жунац, ауторка поставке, и објаснила да су изложене фотографије део породичне колекције које се у њеној породици сакупљају годинама уназад. Такође, појаснила је који су то моменти на поједином фотографијама забележени из живота ове националне заједнице.

М. Ј.

Кирвај

□ Свечаном мисом, која је одржана у недељу, 22. септембра, припадници жупе Св. Мауриција у Старчеву, обележили су свој празник - *кирвај*. Многобројни верници римокатоличке веоисповести испунили су цркву у центру нашег места, а после мисе приређено је и пригодно славље у жупном дому.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА Одслужен молебан

Шест дана после почетка ове школске године, у недељу 8. септембра, у храму Огњене Марије служен је за ученике молебан за почетак школске године. По благослову митрополита банатског Господина Никанора, старешина храма протојереј Зоран Малетић обавестио је вероучитеља Александра Миљковића да позове ученике и просветне раднике да дођу на свету литургију и молебан у храм Огњене Марије у центру Старчева. Вероучитељ Миљковић је дочекао ученике и неколико својих колегиница, које су са њиме бринуле о ученицима. У току литургије ђаци су активно учествовали читајући *симбол вере* и молитву Господњу - *оченаш*. Пред крај литургије одслужен је молебан где су узнесене молитве Господу за свако добро ученика и оних који их уче. Молило се да ученици разумеју сва предавања и савладају све науке које се поставе пред њих. На крају богослужења свештеник Малетић је поздравио присутне ученике и њихове учитеље и пожелио им свако добро у току школовања и у животу. По завршетку богослужења сви су прилазили да пољубе крст и да их свештеник благослови кропљењем са освештаном водицом. Поред нафоре сви су послужени са бомбонама и добили на поклон икону Богородице Тројеручице. Испред храма су били постављени столови са пецивом и соковима да се сви послуже.

Молебан

Посетите музеј у октобру

- Старчевачка музејска поставка ”Старчевом кроз векове“ и пратећа изложба поводом 260 година од оснивања Банатске војне границе под називом ”Делиблатска пешчара 1818-2018: Песак-ветар - човек“, током октобра месеца биће доступни посетиоцима с пратњом водича у следећим терминима: **УТОРАК** и **ЧЕТВРТАК: 11-16 сати**, **СРЕДА** и **ПЕТАК: 14-19 часова**, **НЕДЕЉА: 12-17 сати**. Уколико желите да посетите музеј ван наведеног времена биће довољно да то најавите, лично, или на бројеве телефона: 013/631-144 (током радних дана) или 063/56-57-52 и 060/386-19-14, који су стално доступни.
- Музеј Старчева, који представља ове просторе у време млађег каменог доба и у време Банатске војне границе, отворен је пре четири године. Честе посете музеју оправдавају идеју и напор да се овакав простор пружи на располагање посетиоцима. Двориште музеја обogaћено је новим објектом - кућом са сценографијом која дочарава живот једне неолитске породице. Посетите музеј!

Креативни културни клуб

вас ђозуба на дружење! Дом културе, на I сирашу

Трагови прошлости Старчева

Поводом Дана европске баштине, у уторак 17. септембра, одржана је једночасовна шетња под називом “Трагови прошлости у центру Старчева“ у организацији Дома културе уз подршку Удружења “Пагус“. Шетња се одвила кроз шест повезаних прича, кроз шест одабраних тачака са видљивим траговима културног наслеђа. Прича је додатно илустрована штампаним историјским фотографијама.

Прва тема била је везана за настанак Дома културе и укључивала је начин градње и уз појединости у развоју детаља. Затим је и приказана и шина из 1890. године, која је уграђена у степениште Дома, а која је пореклом из највеће аустроугарске железничке фабрике која се налазила у Решици. Посећен је и споменик у центру који је посвећен НОБ-у и “старчевачкој републици“, као и спомен плоча на основу које су причана сазнања о рату. Затим је обиђен централни парк који испод мањег узвишења у раскрсници стаза крије траг прошлости о ђерму из времена Банатске војне границе као и пумпе која је била у употреби до 70-их година прошлог века. Потом су шетачи обишли и локалну пијацу где две оближње куће чувају траг некадашњих предатних адреса. За сам крај, као шеста целина, посећена је и црква Св. Маурица где се говорило о замени торња, али и урбанистичким основама развоја старчевачког трга у претходна скоро два и по века.

Догађај је одржан након претходног одлагања због лошег времена, а најављено је и понављање туре услед знатне заинтересованости.

М. Ивошевић

ДЕЦА ИЗ КОМШИЛУКА

□ СТЕФАН ТАНЕВ је рођен 2009. године у породици Маријане и Ратка као друго дете, а има старијег брата Страхињу. Од рођења живи у Старчеву где је завршио Основну школу “Вук Стефановић Караџић“ као одликаш. Кроз досадашње школовање су га више интересовале природне науке, па је радо ишао на такмичења из математике и физике. Најбољи постигнути успех му је треће место на окружним такмичењима из математике у шестом и седмом разреду. Овог лета се његово школовање завршило у родном месту, а наставља га у Електротехничкој школи у Панчеву где се уписао на смер администратор рачунарских мрежа. Стефан је у тиму кадета Одбојкашког клуба “Борац“ који је ове године остварио велики успех на Првенству Војводине где су заузели 3. место и тако се пласирали у осам најбољих кадетских тимова у Србији, а на Државном првенству затим заузели седмо место. Стефан истиче да му је велика част то што им је додељено признање “Заслужни Старчевац“ за постигнуте резултате који доприносе развоју спорта у Старчеву. Међутим, није Стефана одувек интересовала одбојка иако је одрастао уз оца који је одбојкашки тренер. Он је прво тренирао фудбал у ФК-у “Борац“ од своје четврте па до једанаесте године. Фудбал и даље воли и прати га на телевизији, а узор му је Кристијано Роналдо. Кад је формирана група за његов узраст у ОК-у “Борац“, одлучио је да почне да тренира одбојку 2019. године где му је тренер отац ког доживљава као спортског узора. Стефан игра на позицији примача, али одличан је и као либеро кад игра са старијим саиграчима. Стефан је играо одбојку и за школски тим на школским такмичењима и олимпијадама где су постизали добре резултате. План му је да после средње школе оде на колеџ у САД и да свој максимум у бављењу одбојком.

М. Јовишић

Упознавање са историјом

Програм Дома културе за октобар

- 4.10. од 18 сати, Мала сала Дома културе - Предавање и разговор - 80 година од ослобођења Старчева - предавач Срђан Божовић, виши кустос Народног музеја у Панчеву;
- 8-12.10. - Обележавање Дечије недеље - више активности на више локација;
- 10.10. од 18 сати, Галерија старчевачког музеја - Предавање - 260 година од оснивања Банатске војне границе - предавач проф. др Ивана Спасојевић.

АПОТЕКА Filly

Naši ljubazni farmaceuti čekaju Vas
na dobro poznatoj lokaciji u Starčevu

Filly apoteka Starčevo
Pančevački put 2, Starčevo
Tel: 013/631101; 062/220329

ponedeljak-petak: 07h - 20h
subota: 08h - 17h
nedelja: 08h - 13h

Za Vas smo spremili:

- **SVAKODNEVNE AKCIJE I PROMOCIJE** •
- **ŠIROK ASORTIMAN KOZMETIKE I SUPLEMENATA** •
- **HIT CENE** •
- **PROGRAM LOJALNOSTI** •
- **BABY KLUB PROGRAM LOJALNOSTI** •
- **SAVETOVALIŠTE SA FARMACEUTIMA** •

Filly apoteke
 filly_apoteke

SA NAMA JE LAKŠE

Лице с насловнице: Будо Славковић, сликар

Уметнички пут дуг пола века

Будо Славковић је рођен 1951. године у селу Жуњевиће код Новог Пазара. Од 1960. године се са породицом за стално настанио у Старчеву где је завршио основну школу, а затим средњу техничку школу у Панчеву. Своје школовање је наставио у Београду где је завршио Вишу педагошку школу, ликовни одсек. Кратко је радио у просвети као наставник ликовне културе. Био је запослен у “Петрохемији” до пензионисања. Сликаством озбиљније почиње да се бави почетком 1970-тих. Био је један од оснивача Ликовне групе “Фрањо Радочај” у Старчеву. Члан је уметничког савета галерије “Боем” од оснивања. Имао је петнаестак самосталних изложби и учествовао је двестотинак групних. Учесник је бројних ликовних колонија у земљи и иностранству. Члан је струковних удружења УЛУС-а и УЛУВ-а. Ожењен је Златаном са којом има две ћерке и од њих четири унука.

Уметнички дар се код многих примети још у детињству. Када је препознат Ваш таленат за сликање?

- У то време нико није водио рачуна нити примећивао таленте, осим другара у школи, када је требало радити месечни семинарски рад. Тада се сви сјате код мене да им помажем. Нисам то сматрао неким посебним даром, нарочито док сам био млађи. Кад се човек анализира и пита се откуд му тај дар, то повезујем са тиме чиме су се бавили моји преци. Моји су израђивали употребну керамику попут лонаца за кување које су продавали на Косову. Цео процес израде сам пратио, од припреме глине до печења лонца. Интересантно је било да је цена била у житу тј. пун лонац жита за лонац. И данас имам ручно коло на ком је мој деда правио посуде само од глине. Чувам и бабин разбој уз који сам пратио шаре док је мајка ткала јамболију. То су све “наслаге” из подвести које су касније изнедриле потребу да се бавим ликовном уметношћу.

И моја браћа су у свету уметности, средњи се бави стрипом, а најмлађи је иконописац. А имам и унука Ивана који је даровит и има жељу да се једног дана бави ликовном уметношћу.

Често се каже да је уметност мелем за душу. Шта за Вас значи бављење ликовном уметношћу?

- Човека испуњава задовољством да се бави нечим што је на крају производ неке лепоте. Сам процес усавршавања и бављења ликовном стваралашћу није ни мало лак. Одговорност ликовног уметника тера га да оправда оно што се од њега очекује. Има тренутака када се човек опусти и ради без неког стреса. Али када се нађете у колонији где за седам дана треба нешто да уради, онда се човек добро потруди. Свака изложба тера уметника на размишљање и охрабрује га на рад...

Ком уметничком правцу припадате?

- Нескромно је да ликовни уметник себе сврста у неки од праваца. Условно то је поетски реализам. Волим да радим пејзаже, то ми је често само полазиште. Радим на основу виђеног, апстархујући тј. сводећи на суштину онога што видим. Било је ту померања, неких нових покушаја, али нисам могао да побегнем од самог себе и вратио сам се ономе што ме испуњава.

Колико сте склони истраживању када су у питању материјали, подлоге?

- Истраживања у материјалу, а посебно у подлогама нису од неког значаја за уметност. Важније је трагање у области форме ликовног обликовања и неговању личне поетике. Могу да истражујем само по самом себи. То је најважније. Знате, кад човек почне да “чепрка” по себи, он дође до неких ствари користећи различите ликовне технике. Човек дође до неких дивних нових открића радећи неку тематику и истраживање односа према ономе што види, не следећи актуелне трендове и правце.

Будо Славковић

Чије уметничко дело бисте волели да имате на зиду или полица у својој кући? Чији уметнички опус највише цените?

- Од свих праваца класичне уметност, ренесанса је извор свега онога што се после догађало. Импресионизам ме одушевљава. Клод Моне и још по неко... Она догађања под дејством сунчеве светлости и све те промене које се дешавају у оку. Не оно што уметник покуша складом да доведе у ред на слици, већ симултаност догађања боја тј. кад једна боја изазива појаву друге на сивој... Највише волим да посматрам импресионистичке радове, али и постимпресионистичке.

Каквом памтите ликовну сцену у Старчеву у време кад сте се формирали као млад сликар?

- Прве активности памтим као школу цртања када је Влада Аврамовић, сликар из Панчева, долазио. Мој брат Сибин је био један од полазника те школе, а Дарко Полак је био модел. После неколико година, 1973. године Павле

Рајковић, Никола Полак и ја смо направили изложбу у Дому културе. Тада нисмо имали каталог већ књигу утисака. Тих година смо почели да се окупујемо и направили смо ликовну групу “Фрањо Радочај”. Почели смо да излажемо неколико пута годишње у Старчеву, околини и у Београду. Тадашњи директор Дома културе, Видомир Јелесијевић, пружао нам је подршку јер је знао да препозна шта су вредности за ову средину.

Ко је чинио ту ликовну групу и како је функционисала?

- Ту смо били Властимир Мадић, Павле Рајковић, Петар Полак, Бошко Стевић, Радовин Ристовић, Никола Полак, Добривоје Стаменковић, Голуб Славковић, Верница Живковић и ја. Једну од првих изложби ликовне групе отворио је Стојан Трумић и њоме смо озваничили формирање групе. Често смо се налазили недељом радећи у кафани “Опатија”, а састајали смо се и по кућама, нарочито зими и цео дан проводили у

раду. Цртали смо укућане, или, ако смо у кафани, цртали смо госте за кафанским столом. И данас имам те цртеже. Преко лета правили смо излете колима до Иванова или око Надела и тамо сликали пејзаже. Касније су у Дому културе постојали атељеи где смо могли да радимо и ми сликари нисмо имали никакве трошкове, али смо заузврат Дому културе давали слику. Та наша појава кроз групу “Фрањо Радочај” однеговала је климу у којој су се рађале потребе многе млађе деце у Старчеву да се баве ликовним стваралаштвом што је касније резултирало све већим бројем младих који су уписивали Ликовну академију. Активност групе се завршава са бомбардовањем 1999. године.

Члан сте уметничког савета галерије “Боем”. Колико Вама, а колико Стрчеву значи ова галерија?

- Активност наше групе је учинила да галерија “Боем” буде “оправдање” за сву ону однеговану потребу и подлогу коју смо ми као група развили, јер је овде публика навикла још од 1973. године на редовно одржавање изложби.

Директор Видомир Јелесијевић и Чедомир Кесић, сликар, позвали су ме на разговор о галерији. Сматрао сам да ће бити дивота то да сваког месеца имамо изложбе сликара, што би допринело и развоју ликовне културе и уметности у нашем месту. Придружила нам се и суграђанка Ивана Димитрић и галерија “Боем” је отворена 1996. године. Чедомир Кесић и данас подноси највећи терет у раду галерије, али је увек отворен за све Иванине и моје предлоге.

Данас су стасале неке нове генерације уметника у Старчеву. Видите ли могућност да опет дође до неког удруживања?

- Чекам да ови млађи покрену неку иницијативу. Предлажем да се направи нека секција или група при Дому културе, или још боље - удружење које би окупило не само ликовне уметнике (сликаре, вајаре, графичаре), већ све оне које на неки начин ликовно обликују своју стварност, професионално или аматерски, као нпр. архитекте, пејзажне архитекте, уметничке фотографе... Основно деловање чланства би било промовисање

културе кроз изложбе, у Старчеву и шире, формирање атељеа које би сви могли да користе, покретрање ликовне радионице за децу где би свако од нас радио са заинтересованом децом.

Учествовали сте овог лета на 56. Ликовној колонији “Делиблатски песак”. Шта од Вас можемо да очекујемо у будућности?

- Пробаћу да систематизујем оно што сам радио дуги низ година у пастелу, да неки помак направим у том смислу, па да направим изложбу следеће године.

Како проводите слободно време?

- Још увек сам у кондицији и имам концентрацију да радим. Сматрам да човек стално мора да буде и ментално активан, тако да доста и читам стручну литературу као и белетристику, али увек се враћам класицима као што је Андрић. Поред атељеа, имам библиотеку коју користе и моји нунци. Увек пратим књижевна догађања, јер волим да видим њихов поглед кроз књижевност на оно што се дешава око нас без обзира на вредност. Некада сам волео да планинарам,

трчим и играм баскет, а од када сам отишао пензију 2013. године доста времена проводим у винограду и једној малој “ботаничкој бапти”. Правим своје вино и имам углавном црне сорте, мало белих. Своја вина контролишем бар једном годишње тако што узорке шаљем специјалистичкој служби у Зрењанину. Већ 7-8 година уествујем на такмичењима као што је “Најбоље вино Баната” у Зрењанину. На тој смотри сад учествују и винарије из румунског Баната тако да је то међународно такмичење. Та филозофија вина ме и даље опседа, проучавам је и у комуникацији сам са многим стручњацима до којих могу да дођем.

У другом делу парцеле засадио сам старе сорте јабука, крушака, бресака, оскорушу, брекињу. Изводим их из семена које ми шаљу пријатељи или калемљењем. Гајим аронију, огрозд, црну и црвену рибизлу, пет врста дрена. Од тог воћа правимо пекмез. Будете и шљиве за печење ракије.

Милена Јовишић

□ Газелакомерц д.о.о. је предузеће за спољну и унутрашњу трговину, специјализовано за дистрибуцију ауто-делова. Основано је 1992. године и данас је једно од лидера на српском тржишту као представник преко 50 реномираних произвођача ауто-делова и обавља своју делатност у 21 пословној јединици широм Србије.

□ Газелакомерц д.о.о. има потребу да прошири свој тим, тако да су нам потребни прави кандидати за позицију:

Магационер у складишту ауто-делова
ПЈ Старчево
Иве Лоле Рибара 138

Нудимо:

- Прилику да радите у фирми која је једна од водећих на тржишту ауто-делова
- Динамичан рад у пријатном окружењу
- Могућност сталног унапређивања знања, техника и способности
- Плаћен прековремени рад
- Слобода и флексибилност у раду
- Редовну и сигурну новчану надокнаду

Критеријуми:

- Минимум ССС
- Минимум 1 година искуства у овим или сличним пословима
- Љубазност, стрпљивост, комуникативност
- Познавање рада са рачунаром
- Додатна накнада за рад са виљушкарем

Опис радног места:

- Распоређивање и чекирање робе баркод читачима при улазу и излазу робе из магацина
- Тачна припрема робе за испоруку купцима
- Вођење рачуна о додељеном магацинском реону и зони
- Одржавање хигијене на радном месту

□ Уколико испуњавате горе наведене критеријуме, пошаљите Вашу пријаву на: posao@gazela.rs

ОДРЖАНА ШЕСТА ПО РЕДУ ”ЖАБАРИЈАДА” Успешно комшијско дружење

Првог септембарског дана у делу Старчева који се популарно назива “жабарски крај” (због близине Надела и по честом летњем хорском певању ових водоземаца) одржана је шеста “Жабаријада”. Више стотина становника нашег места и гостију из околних, узело је учешће у овој интересантној манифестацији која је била веома добро организована. Све је почело рано ујутру када је почело припремање ватре за печење вола. Поред вола “страдала” су три прасета и пар јагањаца, а од свега на крају није остало ништа осим костију.

Заправо, такмичило се у припремању рибље чорбе, а број котлића премашао је тридесет. Наравно, заслуга за све то је првенствено у томе

Добродошли у “жабарски” крај!

Први, други и трећепласирани кулinary

што су “жабари” учествовали на многим манифестацијама овога типа па је стога било и за очекивати велики број такмичара. Треба додати да су старчевачки “жабари” недавно освојили прва места на такмичењима у припреми рибље чорбе у Омољци и у Иванову. Поред домаћих такмичара, из Старчева и осталих места са територије града Панчева, учесници су били и из места суседних општина, а највише из Гаја. Такмичење је завршено у поподневним часовима, али је сама манифестација трајала до касно у ноћ.

Прво место је освојила екипа из Панчева коју је

предводио познати старчевачки наставник Бранко Јовановић. Друго место је припало екипи домаћина, “Жабарима”, док је пехар за треће место освојила екипа старчевачких рагбиста. Треба напоменути да је ова манифестација имала и хуманитарни карактер. Новац је прикупљан за оболелог шестогодишњег дечака из нашег места, Матеју Пољака. За његово лечење је прикупљено око 250.000 динара. Део новца је плаћен директно од стране спонзора на наменски рачун, док је део прикупљен од продаје хране и пића, као и донација. Окосницу неформалне

групе грађана “жабарског краја” чине Љубиша Костић Љупче, Дарко Миленковић Индијанац и Лука Циглар

Кљукац и они су поднели највећи терет организације ове манифестације.

Предраг Сиванковић

Добро се пило, добро се јело

НАШИ У БЕЛОМ СВЕТУ: Жељко Келемен

Подсетимо Старчевце о коме се ради...

- Моје име је Жељко Келемен. За оне који нису имали прилику да ме упознају, укратко о мени: рођен сам не тако давне 1980. године и откад знам за себе, Старчево је било мој дом. Исто тако и моји родитељи, и њихови, такође. Са поносом могу да кажем да сам Старчевац. У младости сам се успешно бавио спортом и остварио сам се као репрезентативац тадашње Југославије у џудоу, што је касније обележило један период мога живота и у иностранству.

Где сада живите?

- Услед ситуације у Србији и стицајем околности 2006. године, напуштам земљу и придружујем се оцу који је био у Канади. Одлазим у Калгари, у провинцију под називом Алберта, где и сада живим. Овде сам већ 18 година. Имам сина који је овде рођен, 2016 године, што ме много вељује за Канаду и за мојх "други дом".

Калгари је, иначе, по мом мишљењу један од најлепших градова у Канади, а и шире. То могу да кажем с пуним правом јер сам пропутовао послом читаву Америку и Канаду. Град је био проглашен за најчистији град на свету и има највише сунчаних дана у години у Канади, а да не помињем близину канадских Стеновитих планина, националних паркова и неких од најлепших скијаљихта на свету... И то све само на један сат вође! Калгари је био домаћн Зимских олимпијских игара 1988. године, а олимпијску бакљу су преузели у Сарајеву 1984. године.

Шта тамо радите, како сте се снашли?

- Почетак мог живота овде био је тежак, као и сваком тек придошлом имигранту без знања језика и услед огромне културолошке разлике. Налазим посао на грађевини. Као сваки млад и амбициозан

човек усавршавам се, учим и радим на себи у сваком смислу. Радио сам и на нафтној бушотини неко време. Последњих неколико година возим камион, И то углавном између Канаде и САД. То је врло интересантан посао, а зарада је одлична. Има и лоших страна - дуго времена сте одсутни, неки пут и по 2-3 недеље што је баш тешко за породицу и децу.

ОКО Старчева

□ "Падају звезде" - певао је култн југословенски рок састав "Бијело дугме". У последњих неколико недеља, да још постоји и да је из Старчева, овај бенд би певао "Падају бандере"! Наиме, у врло кратком размаку од свега неколико дана, двапут се догодио инцидент који, на срећу, није

повредио никога, што не значи да је било безазлено. Најпре је, како је изгледало, сама од себе пала бандера у просеку који води од "Лолнице" до Улице Вељка Влаховића у Шумицама. Бандера је препречила пут и преуисмерила саобраћај у иначе фреквентној улици. Испоставило се да је бандера дуже време била "заливана" олуком који је спроведен тачно на њен корен. Није издржала, једноставно се

Да ли долазите у Старчево, размишљате ли о повратку?

- У Србију долазимо сваке године, углавном преко лета. По мом осећању не мислим да се пуно тога променило и сваки мој долазак не доживљавам као туриста, већ имам осећај као да нисам ни отишао. Размишљам о повратку и мислим да ће се то и догодити у некој блиској будућности. Мислим да Канада више није "обећана земља" и да Србија на неки начин има много боље услове за квалитетнији и срећнији живот.

Шта поручујете Старчевцима, онима који размишљају о одласку и онима који остају?

- Мојим драгим Старчевцима који размишљају о одласку из земље желим све најбоље. Мислим да би сваки млађи човек требало да се окуша, да оде и да осети како то изгледа. Да стекне нова искуства, осети другачију културу и научи страни језик, Али, исто тако мислим да би то искуство требало донети назад и наставити овде.

Када бих упоредио живот у Канади са оним у Србији, највећа разлика по мени је у дружењу и слободном времену. Мислим да је Србија доста боља по том питању. На другој страни, Канада има своје предности у смислу зараде и неке опште сигурности... Све у свему, важно је како се човек осећа и шта жели у животу. На крају, сви смо ми другачији и свако треба да пронађе своју срећу

П. Андрејић

ГРАД ПАНЧЕВО
суфинансира пројекат
"Информисање
у локалној заједници".

У оквиру овог пројекта реализовани су неки од текстова у овом броју "Старчевачких новина".

Старчевачким ШОРОМ

УРЕЂУЈЕ
Марко
Ивошевић

Старчевачким шором са Николом Димитрићем (3)

У трећем наставку разговора са Николом Димитрићем, Старчевцем рођеним 1933. године, кога служе богата сећања, осветлићемо у овом издању рубрике *Старчевачким шором* једну веселију страну нашег места, базирану у Доњем крају и посвећену занатлијама, кафанама и односом према производњи ракије, а прочитаћемо и одређене фразе и речи које су данас готово нестале. Приче употпуњују неке претходно откривене детаље живота нашег места са почетка и прве половине 20. века, из времена Краљевине и времена након ослобођења и голицају машту новим слојем прошлости.

“Раније су се људи пуно помагали. Зидали смо куће једни другима и све шта су биле неке крупне ствари, помагало се, па ти онда комшије узврате када теби треба. Оно што нисмо могли сами, обављали смо код занатлија. У Старчеву је било пуно занатлија. Ковача, кожара, колара, шустера (обућара), бербера, шнајдера (кројача) и других.

Сећам се да је на почетку Улице маршала Тита био ковач - Мита Ердџанац. Ковач је још један био у Лењиновој улици (данас број 71), Славко Ђуришић, кога смо звали Ђата. И његов брат од стрица је исто био ковач - Срба Ђуришић. Кожар је један био на углу Панчевачког пута и Вука Караџића (данас број 65), звао се мајстор Голуб. Сећам се и кожара Васе Аће у Улици маршала Тита, ту, пред крај. Он је од кожа јагањаца и оваца правио “бундаше“ (дугачка јакна од овчије коже) и “кожуве“ (прслук или кратка јакна од преврнуте овчије коже). Од коже јагањаца су се правиле капе. Вица Пољак је

био колар и радио је у Лењиновој улици негде на средини. Био је мајстор за шпице (штицне). Када точак испадне са шина они су то намештали и навлачили, то сам гледао као мали. Правио је он и таљиге и дугачка кола. Колар је био и Јосиповић, он је живео у данашњој Војвођанској улици. Шустери су били у Улици Б. Кидрича до ватрогасне станице (данас Б. Кидрича 2). Ту је радио Терајић Сава који је најмио простор “за кирију“ - тако је имао радњу која гледа на улицу. Газда тог објекта је био лончар по занимању. У дворишту је имао радионицу са пећима где је од жуте глине правио разне посуде, лонце и крчаге. После је на место шустера дошао један берберин, који је у тој кући и живео. Он је бријао и шишао болеснике у болници. Берберин је био и до рита још у Ритској улици исто се Сава звао. Ту сам ишао да се шишам неколико пута са оцем. Сећам се и Пере Цвијановића, он је био пинтер - правио је бурад од дудовог дрвета, за ракију, за вино, за купус и за шта треба. И он је био у Б. Кидрича улици и живео је “у кирију“. Тако се тада звало када не живиш у својој кући, а онда је у Радничкој улици направио кућу. Мислим да је он био једини пинтер у Старчеву а долазили су и из других места код њега. Већина занатлија није имала радње него су радионице биле у оквиру куће. Шнајдери су били у Б. Кидрича - Жива Прља, био је близу Васе Аће - кожара. Васе је имао брата Душу Аћу у М. Тита улици који је био опанчар - правио је опанке од коже. Кројач је био и Жива Петров - Нешков који је био у Жарка

Зрењанина, према ЈНА улици. Моја жена Радмила, звали су је Раца, је била кројачица, имала је и шегрте. Радила је у Лењиновој улици, где смо и живели. Имала је руску машину која је шила кожу и капуте и имала је “Багат“ машину за хаљине, сукње и такве ствари. Знала је да остане и по целу ноћ да заврши некоме нешто, када је важно. Сећам се да је једном хитно шила мушко свадбено одело за комшију који је био досељеник са Косова и Метохије. Имала је рок од једног дана. Бербери у Доњем крају који су доста радили су били Праљица Сава који је живео у Вука Караџића улици (данас број 26) и Ристиги Воја (данас бр. 37.) у истој улици. Данас је та кућа срушена па је сада ту празан плац. Они нису имали радионице, него су имали кофер са разним алатима и прибором који им треба и онда иду од куће до куће где су погодили бријање. Били су близу један другог, од цркве ка Панчеву, али је сваки имао своје муштерије. Погоде се рецимо да некога брију целе године за 50 кила пшенице. Када се погоде онда се тачно зна када долази да брија. Берберин је био и Љуба Ђуришић. Сви су они тако радили док их нису терали да уђу у задруге. После рата су биле кројачке, шустерске и свакакве задруге. Сећам се да је шнајдерска задруга била у кући у М. Тита у једној некада швапској кући (данас број 22). Ту, поред задруге, била је и трговина, а ту су се у неком тренутку продавали и мртвачки сандуци у једном мањем дозиданом делу.

Старчево је имало и две бабице једну у Доњем, једну у Горњем крају, па се по њих иде када треба. Тако је било до средине 50-их година. Имало је Старчево и ветеринаре који су ишли по кућама и

лечили животиње. У старом објекту припусне станице, која је после срушена (данас Лењина 11) су и дочекивали стоку за интервенције. Дође газда ту и пријави да му је болесна нпр. крава или коњ или свиња и онда они иду прегледају и дају инјекције. То је било државно али су се услуге наплаћивале. У станици су се штројили коњи и бикови, а свиње су се штројиле по кућама. Ту где је сада тржни центар (Панчевачки пут 17), била је бикара - ту су се држали бикови за приплод па су тамо терали краве на оплодњу, а у припусној станици су држали коње - ајгире, који су скакали на кобиле. То се наплаћивало. Трговине смо тада звали “дућани“. Поред поменуте у Улици маршала Тита, сећам се и једне у Улици Бориса Кидрича, неколико кућа од крста преко пута ка центру (Б. Кидрича 68?). Већином су дућане држали Немци. Један мањи дућан је био и на раскрсници улица Вука Караџића и Жарка Зрењанина који је гледао ка цркви (данас - Ж. Зрењанина број 67). Кућа је са друге стране иза ћошка имала и малу кафаницу коју смо звали “код Тота“. Кафаница је имала једно два стола, тако да људи на стојећки попију нешто. Та се кућа после срушила сама од старости. Преко пута Тота је била месара. Ту је клао стоку један Немац - звали смо то Ванова кућа. Он је ту имао и неку продавницу где је продавао месо, са вратима ка споља, тј. ка Улици Ж. Зрењанина. После ослобођења је ту била смештена задруга “Црвена армија“, у коју сам се ја прикључио да будем тракториста.

Било је доста кафана у Доњем крају. Позната је била кафана “Лоленица“ која

Овај пројекат реализује се уз помоћ Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама. Ставови изнети у подржаном пројекту нужно не изражавају ставове Секретаријата који је доделио средства.

Кафана и куглана код Косте Настинога (кућа у Улици маршала Тита број 75)

је име добила као жена од Лоле, па *Лолиница*. Лола, који је био власник кафане, погинуо је у рату, па је после његова жена то преузала. Кафана “Код Штимца” је била пре рата место окупљања углавном Немаца, али су свраћали и други. Она је гледала на друм (Панчевачки пут) а из Маршала Тита улице је био улаз у салу за играчке. После рата смо сви ишли тамо, јер се већина других кафана и сала угасила. Ту кафану је од Штимца купио мајстор Блаж Павлић, који је био месар, па су му то после конфисковали. Мислим да је у неком тренутку ту после био и фудбалски клуб. Сећам се лепо и кафане код Косте Настинога (данас - Маршала Тита 75). Он се звао Коста Праљица, али му се мати звала Наста, па су га по њој звали. То није била велика кафана али је имала и куглану. Тамо су људи ишли да бацају кугле и рушили су попике, тако смо звали чуњеве. Онда ми као деца када хоћемо да зарадимо неку пару за цепарац, ишли смо тамо да ређамо те чуњеве. Сећам се да се ту сакупи друштво па се такмиче ко ће више да сруши, па ко најмање сруши плаћа пиће. После рата је Коста продао кућу и имање и отишао да живи на мору. Кафана “Код Чинча” (Лењинова 80а) је имала дугачку велику салу па су се тамо правиле играчке за овај крај. Власника су звали

Тата. Он је имао два сина и ћерку. Сећам се да су када “истериваду свиње” ујутру, па када заврше са тим послом, говорили “ајмо код Тате на по једну ракију”. Лењинова улица је била главна за кретање стокe, па су тако стално и свраћали. Он је био лукав па је знао некад и да стави велику округлу свећу у пећ, уместо да је заложити, па пламен свеће имитира ватру. Па онда ови што дођу да се угреју и попију по коју, добацују “Тато када ће да се угреја та пећ”, а он им одговара - “када попијете једно три, четири комада”. Та кафана се после рата некако брзо угасила. У Улици Вука Караџића (данас бр. 61) била је и кафана коју смо звали “Бурдeљ”. Њу је држала нека баба Лeпа, којој је муж давно умро. После рата ту се исто прекинула кафана. У време пре рата када су људи хтели да се мало провеселе или напију ишли су прво код Косте Настинога, па онда код Чинча, па код Тота, па заврше у “Бурдeљу”.

Скоро све улица у Старчеву су имале пуно дудова, па се ракија од њих најчешће и правила, јер шљива није ни било. На потезу “детелине” и према Наделу били су већином виногради, а од грожђа су најчешће правили вино, ређе ракију. Казана за печење ракије је по месту било више. Био је један код Чинча, један је био код Тонковића у Бориса Кидрича, један је био

код Барашевића у близини. Сећам се да је у мојој околини било једно три казана, и сваки је крај имао некога. Казани тада нису били покретни, него монтирани, узидани, обично у зградици четири са четири метра. Тако да се долазило код куће онога што има казан тј газде, да се услужно пече ракија. Тада је био обичај да се остави по једна литра од испечене ракије казанџији, да има да послужи људе који наиђу. То газде које доносе на печење воће, нису морали да раде, него је био обичај. Газда који је имао казан је то обично наплаћивао. Од некога у ракији, па узме одређен број литара од једног казана, а од некога у новцу. Када дође сезона пекло се и дању и ноћу. Није се прекидало. Свако је имао свој ред, па некоме западне да дође и ноћу у 12 сати. Ложила се најчешће огризина под казане тј. остатак од кукурозовине након што се да стоки да поједе лишће са стабљика. Ракију од дуда су у шали звали дуди-брeнди. Дудиња је било црних, белих и сурих то су као оне розе дудиње. Када сам био момак нисам волео да скупљам дудиње. Договорим се са мојом “бабом” (колоквијално - женом, тада девојком) да се нађемо у центру, где је она имала кућу, а онда ме отац натера да скупљам дудиње, а руке “поплаву” скроз. Онда да се не би брукао пред девојком узем

цреп па жуљам да очистим колико могу. А онда сам се договарао са мати да ја купим беле, само да не купим црне, да ми руке не плаве. Пошто то није био лак посао неки су изумели да се од цакова кудeљних, сашије и оправи као велика цирада. Па се “метне испод дуда и онда се неко прeпне, отидне горе, па стресе дудиње” и онда се то сакупи све за пола сата. Сакупи се на гомилу па у ведрa, па у буре. Док се скупљало једна по једна то је трајало пола дана. Од дрвета дуда су се правила и бурад за ракију и вино. Бурад су имала дрвене славине и сипало се у криглу колико ти треба пића, па из кригле после где треба. За ракију се користила *нашегача*, која се правила од тикве. Натегача је служила да се из бурета извуче рукија па да се пресипа у бокал. Правила се тако што се тиква окачи да виси поред неке воћке док се полако издужује да буде све дужа и ужа. Онда се у јесен убере и у шпорет се стави арматура да се усипа и онда се пробуши тиква, да се направи цев. Онда се пробуши и доле да семенке све поиспадају. Тада није било инструмената да се мери колико ракија има *гради*. Него су људи узимали обичну супену кашику па се узме производ испод табарке (дрвено буре кроз које пролази цев за кондензацију ракије), па се баци на жар и ако гори, значи да има још ракије, ако не гори, већ гаси жар, онда се прекида печење, значи нема више ракије. Када се пече ракија копала се рупа у другом гувну (делу дворишта) или негде у башти око 10 метара дугачка и око четири метра широка и по метар-два дубока. И ту се изручивала амура - како се звао остатак од воћа након печења ракије (данас се чешће назива комина). Када земља упије воду и остане онај густиш, то су секли и онда су долазили ко је хтео да то узимају за хранење стокe, посебно оваца. Амуре је било и од дудиња и од јабука и од грожђа. Газде казана су то бесплатно давале ко хоће само да му то очисте. У време када се пече ракија цело место је мирисало на то.“

Приредио
М. Ивошевић

у Ђерму

Миле Марчић, Старчевац

Трудите се - увек може боље

Ексклузивни гост рубрике текућег броја "Старчевачких" је Миле Марчић, рођен је 1953. године у Београду, од мајке Марице и оца Живојина. Иако је рођен у главном граду сплетом одређених околности, од почетка је живео у Новом Бечеју, где је завршио пети разред, да би се потом доселио у Старчево, а овде је окончао основну школу, као и потом у Панчеву средњу, за машинбравара. Тај посао почео је да ради 1971. године у "Утви", да би годину дана касније отишао у војску коју је служио 18 месеци у Титовој гарди у Пули и на Брионима. По скидању униформе прешао је у "Минел", где је радио све до 2003. године када је пропала та некад изузетно успешна фирма. Након тога је радио код приватника све до 2018. године, откада ужива у пензији уз пецање и дружење и путовања са локалним удружењем пензионера.

Био је ожењен с, најалост, покојном Миленом (девојачко Влаховић), са којом је на пут извео Давора (46) и Драгану (40), а од ње има унукe Матеју (19) и Немању (14).

Како је одрастао мали Миле?

- Детињство сам проводио у релативном сиромаштву, али смо некако

успевали да спојимо крај с крајем. Отац је радио у локалној задрузи као тракториста, док је мајка била домаћица и прилично строга према нама, па је умела да нас казни, иако руку на срце нисам био несташан. Живели с у такозваном "мађарском крају", али смо се заиста лепо слагали са свим комшијама, а тада се није знало ни ко си шта си. У слободно време играли смо фудбал и турмарали по околним каналима и водотоковима. Ту се и родила моја велика љубав према пецању, а први штап сам забацио у Тиси са 12 година живота.

Долазак у Старчево...

- Разлог за долазак у ове крајеве био је запослење мог оца у "Утви", због чега се населио у Старчеву, у Његошевој улици број 8, где сам и дан-данас. Није ми било потребно много времена да се адаптирам на нову средину, јер је било у комшилuku много деце, а друштво су ми чинили Раде Чикара, Раде Батор, Мића Кобац, Иван Радочај и покојни Драган Милинковић, којег смо звали Даги Даги. Били смо нераздвојни и као и сви клинци у оно време, проводили време на улици, понекад код неке бабе крали кајсије и трешње, али смо највише играли фудбал и хокеј преко зиме на месту где је данас Титов парк. Ту су "пи-

Миле Марчић

ковци" одлагали репу, па је ту увек било воде, која се често замрзавала. Лети смо се купали на "ваљари", а ја сам волео више да гњурам. Касније, када смо већ ишли у осми разред, купили смо чун, то јест рибарски чамац, који смо поринули у Надел, где је поред нас било још неколико чамција. Користили смо га за пецање и вожње по тада пространој речици. Рибе је било посвуда, а

бабушака као комараца, па ниси могао да забациш, а да се не закачи нека. Било је и шарана, јер се на Наделу мрестио. Неки су и хватали и те велике рибе, иако нису биле за јело, јер им је месо било кисело.

Школа...

- Највише сам волео биологију, па смо Имре Ванчек и ја били најбољи у одељењу код наставника Немање Драгоша, који је био веома строг и код њега готово нико није имао четворку или петицу. Догађало се да ме испитује два дана заредом како би утврдио да нисам учио напамет. На крају године имао сам три тројке, али ми је закључио четворку. Памтим и Навалу, па Босу, Милчета, Љиљу Драгојерац, Миролуба Учју, као и Белушевиће - Милоша и Катју. Још увек није била завршена нова школска зграда, већ нам је учионица била тамо где је касније била "Старчевка", а сада "Подунавље". Добро сам учио, али сам се трудио да будем у златној средини, ни горе, ни доле. Слично је било и у средњој школи. Волео сам тај занат, као и гвожђе, лим...

Младост...

ПАНЧЕВО ТО ЈЕ КАД СЕ ВРАТИШ, А У КАФАНУ "ЂЕРАМ" ТРЕБА ДА СВРАТИШ

- * СПЕЦИЈАЛИТЕТИ ДОМАЋЕ КУХИЊЕ
- * ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСЛАВА
- * ТАМБУРАШИ
- * РЕЗЕРВАЦИЈЕ 062 478 394

кафана
Ђерам
Старчево

- Баш је било лепо дружење у младости, а углавном сам излазио с поменутим друштвом у центар, али можда чак и чепање у Омољницу, где је мени било најлепше. Тамо је био предиван корзо, где је сваке вечери шетало по неколико стотина девојака и момака. Биле су им добре и играчке, а слушали смо највише "Ролингстонс", Тома Џонса и "Битлс", нормално. Иако је Омољница важила за опасно село, никада нисам имао проблема, можда је зато јер никада нисам никога ни провоцирао. Одлазили смо аутобусом, а углавном се враћали пешке и уопште нам није било тешко.

Посао...

- По завршетку школе одмах сам се запослио "Утви" где ми је и отац радио. У почетку су ми давали само да бушим, а касније све више и више браварских послова. Правили смо и конструкције, резервоаре и свашта друго. Након одласка у војску, радио сам још пар месеци у "Утви", а онда сам се пребацио у "Минел опрему". С том фирмом је било иностраних терена, па сам био у Јор-

дану 1989. године, као и двапут у Либији средином деведесетих на ремонту неких петрохемија. У "Минелу" сам радио 27 година, али у последњих неколико је била туга божја, јер се све распадало. Одлазио сам на посао, иако нисам имао ни плату, превоз, топли оброк... Такорећи, нисмо ништа ни радили, јер је све било покрадено. Био сам на штету мојој породици, пошто ме је, практично, жена идржавала од посла у "Дечијој радости". И онда сам почео да радим приватно, што по кућама, што по неким приватним фирмама, попут "Етажа", што је потрајало све до стицања услова за пензију.

Војска у Титовој

гарди...

- Било ми је веома лепо у војсци и када бих могао да вратим време исто бих изабрао да служим у Титовој гарди. Када сам регрутован, питали су шта би ко желео и малтене сви су хтели у ауто-јединицу, а једино ја у морнарицу. Гледали су ме у чуду, јер је то значило да ћу да служим шест месеци дуже. Тако сам одлучио, највише зато

што сам волео воду. Најпре сам био у предивној Пули, а након три месеца прекомандован сам на Брионе и тамо смо имали све пожелимо. Наравно, сретали смо се с Титом, иако нисмо имали директног контакта, а виђали смо и Јованку Броз и њену сестру Наду. Тамо је постојао и зоолошки врт, па смо рецимо, долазећи на стражу, како бисмо прошли, морали да померамо камиле, које су слободно шетале. Ноћу смо слушали како се муфлони туку роговима. Трајектом смо ишли у Фажану, где је Парлов имао и кафану. Све су свему, било је незаборавно.

Брак...

- Супругу Милену упознао сам 1977. године, а живела је релативно близу. Нисмо се дуго забављали и убрзо смо се узели, након четири месеца. Увек сам био ведрог духа и то је вероватно привукло. И тако, иако сам дотада стално "висио" у Омољници, испало је да сам се оженио у другој улици. Имали смо добар брак, све док није пре четири године напречац преминула, за 33 дана...

Пензија...

- Престао сам да радим 2018. године и отада трошим пензионерске дане

најрадије на рукавцу код Јабуковог цветца, где ми је пре четири године син купио силав. Снабдем се за десетак дана и не мрдам оданде: седим, пецам и уживам. Највише волим јутро, ставим кафу на терасу и права је милина, јер нема гужве. Наравно, и даље волим да пецам, иако не могу да се похвалим неким уловима, а највећи ми је био сом од девет килограма. Члан сам и удружења пензионера, које одлично функционише. Лепо се дружимо у просторијама, пијемо кафу, шалимо се и планирамо путовања по Србији, којих је већ било неколико. Све у свему, морам да признам да баш уживам у пензији.

Старчево, данас?

- Старчево је по мени добро у сваком погледу. Месна заједница добро ради, као и пензионери и многа друга удружења. Нажалост, многи бацају смеће где стигну и волео бих да се људи у том смислу промене.

Тако говори овај скромни и ведри Старчевац, а својим суђањанима јоручује:

- Да гледају да се промене, јер и од бољег може боље.

дружио се

Јордан Филиповић

DTL Podunavlje

Tu smo komšije!

www.dtl.rs

ЕКО: Рециклирај!

Љиљана Михајлов рециклира

□ ЕКОЛОШКА АКЦИЈА ТРАЈЕ > Месна заједница Старчево наставила је сталну акцију прикупљања рециклажног материјала (пластични затварачи - чепови) у склопу заједничке акције "Чеп за хендикеп". Девета тура чепова је предата, а прикупљање нове, десете, је у току! Акција се наставља и даље - у ајнфурту зграде Месне заједнице налазе се рециклажне кутије у које и ви можете одложити чепове и на тај начин, рециклирајући, учествовати у овој трајној акцији која за циљ има и хуманитарни карактер. Од недавно, у рециклажно двориште нашег ЈКП-а "Старчевац" можете одложити и прикупљену пластичну амбалажу (ПЕТ боце). Рециклирајте!

STR "LUKA"

Lenjinova 37A

Borisa Kidriča 61

SVRATI NA

 MINUTA

Prodavnice
mešovite
robe

RAFAELO

ZA VAS RADI 0-24h

HVALA VAM
ŠTO STE NAŠE MUŠTERIJE

DISKONT PIČA "GAJBA"

Veliki izbor piča po povoljnim cenama

veleprodaja piča

Hladni napici

Info telefon: 060/56-55-579

Radno vreme:

Radnim danima 8-18

subotom 8-16

Pančevački put 75 Starčevo

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
 "Водовод и канализација" Панчево

Користи́мо
 воду
 рационално!

Старчево, Лењинова 41
Тел/Факс: 013/631-032

ПОШТОВАНИ СТАРЧЕВЦИ,

код нас можете набавити по повољним
ценама следећу робу:

- * **ЦЕВИ** квадратне, правоугаоне,
округле и поцинковане
- * **водоводни, санитарни, канализа-**
циони и електроматеријал
- * **електроде, брусни и резни алат**
- * **цемент, креч и беомал**
- * **гитер блок, монте, циглу и**
бетонско гвожђе

Хвала вам што куйујете код нас.

СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА

“Др Соколовић“

НОВОСАДСКА 11 СТАРЧЕВО
064/66-88-771 и 013/633-173

* * *

- * *пломба*
- * *каменац*
- * *заливање фисура*
- * *парцијална протеза*
- * *тотална протеза*
- * *визил протеза*

* * *

Погребно предузеће

Крила Анђела

Иве Лоле Рибара 27 Старчево
Петра Прерадовића 29 Панчево
(код Болнице)
Телефон: 069/32-42-443

- * Најповољније цене комплетна опрема *
- Вршимо услуге спремања покојника,
облачења и шминкања
- * Организација целе сахране
- * Папирологија
- * Заказивање сале за даће
- * Свеће
- * Црнина
- * Цветни аранжмани
- * Превоз на територији целе Србије и
иностранства
- * Наплата преко ПИО-фонда
- * 00-24

trgovinska radnja

МАКИ ЈЕДАН

kod ambulante

***РОБА ШИРОКЕ ПОТРОШЊЕ**

***ХЛАДНО ОСВЕЖЕЊЕ**

RADNO VREME 24h

КУЛТИВАТОР

историја, култура и млади

уређује: **Добрибор Мерећ**

Послератно повртарство

Познато је да је ратарство на нашим просторима одувек било најзаступљенији облик пољопривредне производње упркос значајним променама које је донела друга половина 20. и почетак 21. века. Апели за повећање засада повртних култура могу се пратити од 19. века наопако. Гајење поврћа као део домаћинских вештина подстицано је и кроз школски програм у време Аустроугарске, а и касније у Краљевини Југославији. Предратни лист који се бавио темама аграра "Тежак" пише у лето 1930. године да градинарство у Банату није развијено довољно да би остајало вишка производа за извоз, али да потенцијал постоји. "Површина башта износи 18.148 кат. јутара. Из самог овог броја излази, да је комплекс башта довољан за већу производњу поврћа за извоз, кад би се у овај посао унео систем рационалније обраде. Тек у последње време примећује се јаче интересовање банатских земљорадника за већу и рентабилнију производњу поврћа и воћа", наводи се у чланку.

О значају који је нова комунистичка власт придавала јачању повртарског сектора довољно говори велики наслов једног од чланака на насловници "Борбе" од 22. фебруара 1945. који је гласио: "Подигнимо баште да помогнемо исхрану војске и позадине". Почетком новембра исте године Среској пољопривредној комисији у Панчеву Месни народни одбор Старчево послао је документ под називом "План о унапређењу градинарства", који је садржао следеће: "У овој општини продукција поврћа је минимална, тек колико је потребно за поједине појединце, а један мали вишак бораније, кромпира, парадајза, лука и салате одлази на панчевачку пијацу. Изузетак од овога чине 5-6 баштована који се баве само баштованлуком и који износе нешто више, али су то ипак релативно мале количине. С обзиром да се ова општина налази у близини Панчева и да има врло згодан терен - рит за баште између Старчева и Дунава и око села поред Надела, требало би баштованство да буде много више развијено, а грађани би имали леп

извор за своју егзистенцију. Разлога што до овога није дошло има више, а највећи што раније власти нису поклањале довољно пажње и што нема стручњака. Требало би увести скоро све нове уређаје за напредно повртарство, и можемо слободно рећи, да у овој општини може постојати напредно повртарство тек онда, када се омладина претходно у том правцу однегује. Постоји пет приватних мањих вртларија, који раде већином са по 5-6 прозора. Производе толико расада колико им је потребно за своју потребу; да засаде своје земљиште. Када "почупају" расад за своју потребу, онда шкарт који остаје продају народу. Напомињемо да и ових пет баштована нису стручњаци, већ самоуки - скоро сви насељеници. Они су ипак бољи од мештана за баштованлук и имају више успеха у томе, а нарочито за паприку и карфиол. Поред свију недостатака овдашњи баштовани подмирују месне потребе и износе доста и на панчевачку пијацу. Постоји један стаклењак, који је десет метара дугачак, а широк три метра. Површина која се може засејати, кад се одбије ходник, износи 24 квадратних метара. Исти је

стаклењак приватна својина, но у јако руинираном стању, а да се изврше најпотребније поправке потребно је, пре свега, три квадратна метра стакла и нешто дасака. По нашем мишљењу требало би подићи нова постројења за прераду, конзервирање и сушење поврћа у Панчеву, где би се скупљао вишак из целог села то јест среза. На територији овог месног народног одбора не постоји никаква сушница. Не постоје никаква постројења за прераду и конзервирање поврћа. Требало би за најхитније потребе доделити стакла десет квадратних метара и 60 комада дасака од четири метра дужине и десет цоли ширине, 20 комада дасака од три метра дужине и 10 дасака од 4 метра дужине и десет цоли дебљине, 40 пакли летава од четири метра и 12 килограма ексера 2-3 цола. Са овим би се потребама извршиле најхитније поправке на расадницима и могло би се производити и најраније поврће као што су: тиквице, парадајз, краставци и паприке." Презимена секретара МНО Старчево Шкулића и председника тог послератног органа Милићева налазе се на крају овог исцрпног извештаја.

Упознајмо се...

Како се зовеш?

- Лана Ивковић.

Како те зову?

- Ланчи.

Кад си рођена?

- 7. септембра 2010.

Како би себе описала у једној реченици?

- Забавна и увек насмејана.

Школа?

- ОШ "Вук Стефановић Караџић" у Старчеву.

Шта радиш у слободно време?

- Гледам филмове и серије.

Коју музику слушаш?

- Сву.

Омиљена песма?

- Једна од омиљених ми је "Порука" од бенда "Ин Виво".

Омиљени певач?

- Саша Ковачевић.

Омиљена певачица?

- Николија Јовановић.

Шта ти је важно у музици?

- Текстови и поруке.

Песма са добро осмишљеним и инспиративним текстом има посебно значење.

Шта те опушта?

- Гледање филмова и серија.

Шта гледаш на ТВ-у?

- Серије.

Шта не гледаш на ТВ-у?

- Ријалити програме и хорор филмове.

Омиљени филм?

- "The Kissing Booth".

Омиљени глумац?

- Царед Лето.

Омиљена глумица?

- Ана-Марија Сјеклукца.

Где излазиш?

- Свуда.

Шта си као мала хтела да будеш кад одрастеш?

- Фармацеут или глумица.

Шта је за тебе љубав?

- Поверење и подршка.

Чега се плашиш?

- Пада авионом у океан.

Најбољи друг?

- Лука.

Најбоље другарице?

- Јована, Дуња, Јана.

Шта би поручила младима у Старчеву?

- Живот је путовање пуно изазова и лепих тренутака, поштујте себе и друге!

Туристички потенцијал нашег места

У ова глобално-локално кризна времена људи на свим, па и овим, просторима труде се да нађу себи што прикладнији модел за живот. То важи и за житеље панчевачких насељених места, који се на разне начине довијају да стигну до економског бољитка, као и да себи организују слободно време (уколико га уопште имају).

А туризам може да обједини обе те потребе, то јест од њега можете да егзистирате и да трошите новац у замену за ужитак. Та грана се у перспективи помиње као веома значајан ресурс у панчевачким насељима.

Када се крене од Панчева ка југу и говори се о туристичким потенцијалима тамошњих места - Старчева, Омољице, Банатског Брестовца и Иванова, никако не треба сметнути с ума да баш туда пролазе бројни бициклисти на међународној стази "Евро вело 6". Нажалост, те могућности нису засад претерано искоришћене. Ваља напоменути да постоји могућност вожње кружном стазом, тридесетак километара, којом би се кренуло од "Петрохемије", па онда насапом до Иванова, а онда натраг кроз Омољицу и Старчево.

Уз поменути бициклистичку трасу свакако би требало што већи акценат дати "Банатској културној стази" коју је приредило Удружење "Пагус", чиме је обухватило и представило бројне знаменитости.

Старчево је у ширем смислу најпозантије по историјској димензији - неолитској култури. Општепознато је да су на ободима овог места пронађени бројни експонати који датирају из времена и од 7.500 година пре нове ере због чега већ дуже време људи који воде место настоје да том несумњивом капиталу убризгају додатну вредност.

С тим циљем недавно је формирана изложбено-едукативна поставка "Старчево кроз векове", која се заправо не разликује од било ког другог музеја. Тамо је, поред дела посвећеног неолитској епохи, обрађено и новије доба, почев од времена Банатске војне границе па до периода након Првог светског рата. Притом, редовно су организовани разни програми, попут предавања, изложби, "чајанки", а неколико година приређује се "Ноћ музеја". Током последње ове манифестације свечано је отворена неолитска кућа у склопу реплике неолитског

насеља у дворишту музеја. Због свега, ова јединствена установа привлачи све већу пажњу људи с разних страна и има све више организованих посета. Поред тога, гости могу да истраже различите аспекте културног и верског наслеђа овог подручја, попут цркви посвећених светом Маурицију и светом Пантелејмону, манастира Војловица, ергеле "Мерац", а обично се све заврши ручком у кафани "Ђерам". Од недавно, у Старчеву постоји и винарија "Јелисавета", која се такође може уврстити у туристичку понуду.

Манифестације су и у Старчеву магнет за госте, пре свега "Дани дружења", па "Екс-Ју рок фест", на којем је ове године наступио Кики Лесендрић с "Пилотима", прошле године "Електрични оргазам", а од 2009. године и сва иоле битнија имена рокенрол сцене некадашње државе: "Партибрејкерс", "Забрањено пушење", Бајага и "Инструктори", "КУД Идиоти", "Рибља чорба", "Плави оркестар", Јура Стублић и "Филм", "Хладно пиво"...

Старчево је занимљиво и по још неколико манифестација, попут фестивала малих тамбурашких састава

"Старчевачка тамбурица" и акустичне гитаре "Гашини акорди". На тим догађајима је много учесника из земље и иностранства, који проносе позитивну причу о гостопримству домаћина. Тако нешто не треба да чуди јер је у прошлости, а и данас, ово место обиловало мајсторима свирања на тим жичаним инструментима, због чега заслужује да такви догађаји буду дубоко укорениени у културној реалности овог места. Пре неколико година никла је и књижевна манифестација "Старчевачки дани књиге".

Од природних лепота ту пре свега треба издвојити речицу Надел, како је сви зову, иако јој је званичан назив Надела. Некада је то било идеално место за срећно детињство, а при том и драгуљ природе, пре свега због тога што је тамо било и природно мрестилиште шарана. Нажалост, годинама је таворило и зарастало у трску, а у њега су многи привредни субјекти нехајно испуштали разне загађујуће материје и тиме редовно тровали живи свет. Ипак, последњих година му локално удружење риболоваца и заљубљеника у природу полако враћа стари сјај.

Ј. Филиповић ("Панчевац")

СТАРЕ СЛИКЕ СТАРЧЕВА

□ Некада су трговине у мањим местима имале сасвим другачији значај и улогу него данашње. У складу са временом. Сада је понуда робе у изобиљу, избор је разноврстан и могућност куповања неупоредиво је већа. Данас у Старчеву постоји неколико велетрговина у којима се све може купити. Међутим, некада су продавнице, дућани или "задруге" имале и важну социјалну улогу. Биле су једина места за ондашње минимално снабдевање најужнијим и неопходним артиклима и стварима. Једна таква продавница радила је седамдесетих година прошлог века у Доњем крају, недалеко од православног цркве. Дућан се звао "Тројка", а на фотографији (извор: Фејсбук) налази се трговац Славољуб Николић Славко.

П. Андрејић

ИЗВИЂАШТВО

Летњи табор на Јастрепцу

У сарадњи са пријатељима из крушевачког одреда "Јастреб", старчевачки скаути одржали су летњи табор на планини Јастребац. Табор је одржан у периоду од 30. јула до 5. августа, а камп је био подигнут пропланку код планинарског дома. Укуно је било 40 учесника табора, од најмлађих полетараца, па све до најстаријих брђана.

Како се симболички оквир тицао Штрумифова, учесници су били подељени у воде које су названи по врстама гљива: бела пушавка, млечне капе и прави јарчићи. Циљ је био проћи све радионице и задатке како би побегли од злог Гаргамела и његовог мачка Азраела. Током шест дана проведених на овој како се назива најшумовитијој планини у земљи, скаути су имали прилике да искусе много тога.

Радионице су биле подељене на две целине: једна половина је укључивала разне посете и авантуре изван кампа. У то спадају адреналин парк и прелазак полигона, спуштање зип-лајном за најхрабрије, освајање вештачке стене и пењање уз планинарске стазе различитих тежина, као и опуштање уз мини-гольф. Такође је организована и посета Крушевцу, у коју су спадали разгледање града, посета Народном музеју, библиотеци и за крај купање на градском базену. Као један од највећих изазова дефинитивно се може издвојити освајање врхова планине Јастребац. Најпре су се сви извиђачи упутили ка врху Соколов камен. После отприлике два сата ходања, дочекао их је невероватан поглед на прелеп предео овог краја, а изнад свега тога налазила се статуа сокола у камену, која илуструје назив врха. Одавде је један део извиђача кренуо да се враћа назад у камп, док су они најстарији одлучили да се попуно до следећег врха под називом Бела стена. Овај успон је трајао додатних сат времена, али био је вишеструко исплатив. Шетња кроз шуму, свеже време и лагани поветарац само су одржавали добро расположење. Свуда околу се налазило и жбуње купина, којима су скаути непрестано пунили своје руке, и стомак.

Друга целина и остатак радионица одржавао се у кампу, што је укључивало разноврсне извиђачке вештине. Израда

Полетарска олимпијада

приручних средстава за живот у природи, прва помоћ, комуникација, креативне радионице, освајање вештина курира - која захтева самодисциплину и издржљивост, кампера, трапера, робинзона, све ово је допринело богаћењу знања које су сви извиђачи стицали током многих боравка у природи и скаутских активности.

Иако добар однос извиђача из Старчева и Крушевца траје више година, из кампа у камп тај однос се све више развија и продубљује, отварајући врата за многа нова заједничка искуства. Без обзира на године, заиста је лепо видети да се сви труде да негују извиђачке вредности и идеале, доприносећи развоју и напредовању организације.

Такмичење у Београду и полетарски викенд у Ваљево

Од 13. до 15. септембра екипе млађих и старијих извиђача запутиле су се на "Сусрете пријатељства" одреда извиђача "Р.В.Чоче" из Београда. Камп се налазио на Кошутњаку, у атмосфери старих стабала и очуване природе, ван гужве великог града, која оставља посебан утисак. Након подизања шатора и смештања, скаути су, заједно са домаћинима,

дочекивали остале госте из наше земље, као и из Босне и Херцеговине. Иако је време било хладније, то није био проблем, јер су сви брзо били загрејани седењем уз логорску ватру, у загрљајима са дугогодишњим пријатељима. Сутрадан су читав камп пробудили звуци кише која удара у шатор, а којој нико није дозволио да спречи дневне активности. Можда су и својом упорношћу скаути призвали и сунчеве зраке. Након краће шетње градом до места свечаног отварања акције, започела је такмичарска стаза "шклоцни ако знаш" која је била и најзанимљивија и најзахтевнија дисциплина свим такмичарима, јер је укључивала 180 различитих појмова за које су требали да направе што креативније фотографије. Обе наше екипе су се одлично показале и постигле сјајне резултате. Остатак дана кроз камп је одјекивала добра музика, одлично расположење и много смеха. Нажалост, дружење је морало раније да буде прекинуто због поновне кише која је све јаче падала, па је остатак вечери настављен у разговорима у шаторима, које је трајало све док умор није све савладао. Веома брзо дошла је и недеља, дан за повратак кућама. Када је свечано затварање акције завршено, ствари су спаковане, шатори спуштени, те је на ред дошло поздрављање са пријатељима, до следећег сусрета.

Истог викенда у Ваљево је одржана активност за најмлађе чланове извиђачке организације под називом "Полетарска олимпијада". Ова активност је за циљ имала да окупи полетарце и пчелице из целе земље, како би провели викенд у заједничком дружењу, учењу и забави. С обзиром на концепт олимпијаде, сваки одред био је засебна држава, која је имала своју заставу, химну и поздрав. Старчевци су на акцију дошли из државе под називом *Бананаленд*, земље сунца и доброг расположења. Циљ прве вечери било је међусобно упознавање, па је свака "земља" имала задатак да се на најбољи начин представи другима. Сваки наступ био је праћен громоласним аплаузом. Како би се сви спремили за напоран дан који је следио, повечерје је било раније, да би свима дало довољно времена за спавање. Ујутру је најпре организована истраживачка шетња по ширем центру Ваљево. Заједно са својим предводницима полетарци и пчелице обишли су Дом културе, Народни музеј, Муселимов конак, храм, шетали су поред реке. Поред разгледања, научили су и нешто о историји кроз кратку причу о српским устанцима и бунама, али су се и забавили и упознали су много нових пријатеља. После ручка и паузе, кренуле су нове радионице. Прво су играли велики "човече не љути се" где су они били шиони, а у којем је свако поље скривало неко питање или изазов. Тачан одговор или успешно одрађен изазов доносили су кретање унапред. Затим су сви ушли унутра како би мало упослили прстиће и бавили се креативним радом. Деца су прво цртала, а након тога су правили макете својих места од пластелина. Након напорног дана није преостало много тога за урадити, па је остатак вечери проведен у дружењу, опуштању и сумирању утисака. Као што се на свакој олимпијади награђују најбољи спортисти, тако су и овде награђени најбољи полетарци. Својим трудом, залагањем и добрим расположењем сваки учесник је заслужио награду, тако да су свима подељене симболичне медаље за учествовање на овој олимпијади. Свечаном доделом, ова активност је затворена, а најмлађи извиђачи су пуни утисака кренули назад у своје "државе".

Марко Сџана
Тијана Сџана

Старчевачке бразде

Актуелно: Виноград Гочманаца

Брана с унуком

Стигло је време бербе у виноградима. У Старчеву их нема као некада, али још увек се бере чокот. Посетили смо породицу Гочманац која поседује један мали виноград, а разговарали смо са Браном Гочманцем.

Колико дуго се бавите виноградарством?

- Не толико дуго, отприлике око седам година се бавимо виноградарством.

Које сорте гајите?

- Стоне и винске сорте. Од сотних, ту су кардинал, викторија и хамбург, а од винских - каберњенс вињон, врања, каберњенс франко (црвене сорте) и совињон блан, италијански ризлинг (беле сорте).

Које производе правите?

- Од плодова рода прави се вино и ракија.

Да ли је у питању породични посао?

- Да, посао је породичног карактера. Сви учествују у берби, укључујући и најмлађе.

Колико утичу временски услови на род?

- Грождје је ове године стигло раније, а на то су утицале климатске промене.

П. А.

Пчеларство:

Већина пчелињих радова на пчелињаку требало је да буде завршена. Међутим, што се тиче радова на пчелињаку у октобру урадите све што сте пропустили до сада. Зато би требало да се поради правилно зимовање за повољан пролећни развој. Не треба сада додавати погаче да се пчела не исцрпљује. Направите јака и здрава пчелиња друштва са 10-15кг хране, односно меда. Погледајте ваше кошнице да поједине подњаче нису иструлеле и ту може да уђе миш и направи штету - замените и поправите подњаче. Затворите ако има вишак рупа или отвора на кошници, поставите мамце за мишевце око пчелињака или у рупе од мишева и волухарица. За наступајуће хладније дане препоручујем употребу меда, прополиса, полена и млеча, може и перга, као превентиву и као послатицу, мислим на мед.

У нашем месту има пчелара код којих можете набавити пчелиње производе, а постоји и удружење пчелара где можете чути и научити нешто више о пчелама и пословима на пчелињаку.

Горан Сјанковић
Друштво пчелара "Сјарчево"

Воћарство:

Улазимо полако у јесен, но посла за мале воћаре (по површини) и виноградаре, исто за "велике", и даље је "преко главе". Касни плодови се скуљају или беру, одстрањују се суве или поломљене гране, боље речено - чисте се воћњаци и виногради. Блага превентивна заштита на бази бакра је пожељна.

Дестилери су у пуном замаху, сви капацитети су у погону. Комина се претвара у меку ракију, најбоље је постићи између 27 и 30 степени. Редестилација, односно *грејек*, после (или без) одлежавања мекс ракије, правилно се изводи одвајањем првенца 1 до 2 процента од количине, па се извучи "срце" највише до 40 степени, и потом одваја. Испод те границе се сакупљена количина такозване патоке додаје следећем печењу. Препечена ракија одлежава извесно време и касније се спушта на меру погодну за конзумацију дестилованом водом. Треба то чинити постепено и са пажњом и притом водити рачуна да су исте температуре вода и ракија. У зависности од врсте воћа, најбоље ароме и квалитет ракије се крећу од 43 до 47 степени.

Здрави и вредни били. Живели!

Божидар Димитрић

Друштво дестилера, воћара и виноградара "Сјарчево"

Около сокака:

Време је када *веселе машине* дају свој пуни допринос чињеници да долази јесен. Тако и у дворишту Саше Ђирковића, где се припрема дестилат лозе. Очекивања су да ће бити добра.

ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА

www.vetstanicamimic.co.rs

МИНИЋ

ХВАЛА ВАМ

што користите наше услуге!

ЗА ПСЕ ЛУТАЛИЦЕ позови Зоохигијену: 352-148

GLIGORIĆ STAR

PANČEVAČKI PUT 32 STARČEVO

tel. 013/631-129; mob. 060/633-70-71

**SVE za vas
i vašu kuću!**

- * SVE za grejanje
- * SVE za struju
- * SVE za vodu
- * SVE za fasade
- * SVE za gipsarske radove
- * blokovi, cigla, građevinski materijal
- * cevi, profili
- * šrafovska roba
- * okovi
- * bicikle i prateća oprema
- * akumulatori
- * lakovi, farbe
- * žice i komponente za ograde
- * MIKS MAŠINA (miksovanje boja)
- * sijalice za automobile i kamione
- * Brisači šoferšajbne
- * Posuđe metalac

RR GLASS

Maršala Tita 61a
STARČEVO
radmila.rrglass@gmail.com

013/632-486
063/89-10-368
063/70-81-288
066/95-61-521

- * Производња и уградња ауто стакала свих врста.
- * Тракторска стакла
- * Стакла за грађевинске машине
- * Застакљивање грађевинских објеката
- * Резање стакала на меру
- * Полице, витрине, столови

PRODAVNICA

N₂M

Vuka Karadžića 34 Starčevo

- rinfuzna roba
- prehrambeni proizvodi
- smrznuta roba
- voće i povrće
- i sve drugo za vaše domaćinstvo!

U VAŠEM KRAJU I ZA VAS!

ВУЏОВАЦ *Страна ученика ОШ "Вук Стр. Караџић"*

РАДОВИ УЧЕНИКА

Усуд или сопствени одабир

Неки људи верују да све што се дешава судбина доноси и да је унапред све одређено, док други верују да они контролишу шта ће се десити због својих одлука и одабира.

Мислим да постоји комбинација оба. Верујем да се све дешава са разлогом. Сопственом одабиром можемо мало променити судбину, али ако је нешто суђено, десиће се. Не верујем да постоји неко биће које на рођењу детета говори каква ће му судбина бити, али зато мислим да неко може имати среће или бити несрећан у животу. Мислим да без обзира на то да ли неко верује у судбину или сопствени избор мора да буде свестан и да има намеру да би остварио нешто. Вероватно се не каже цабе: "Ко зна где ће судбина да га однесе". Иако се не може променити нешто што је већ било (написано), можемо утицати на следеће странице.

Каже се и: "Судбина можда постоји као путоказ, али на нама је да одлучимо којим ћемо стазима крочити".

Дуња Вењац 8/2

Мики Маус са пријатељима и изгубљеним благом

У једном малом граду по имену Гадзет, био је један дечак који је имао играчку Микија Мауса, и није је волео па је бадио у парк по имену "Закопано благо". Тај дан је била и једна мала беба која је имала плишану играчку пса Мопса и изгубила је. А да ли можете веровати да је тај дан била још једна беба која је имала плишану играчку панде?

Већ је пао мрак и сви људи су спавали. Али од једном играчке оживе... Били су збуњени и нису знали где се налазе. Али су убрзо нашли једни друге. Мики Маус им рече: "Зовем се Мики Маус, можете ме звати Мики. А како се ви зовете? Панда и Мопс су му рекли драго нам је Мики. А Панда онда рече: "Ја се зovem Панда, можете ме звати Пандица. А ово је мој брат, он се зове Мопс". Па је Мопс рекао, хоћете да будемо другари? Онда су сви у глас рекли да може!

И тако су они почели да се друже. У једном тренутку су се запитали зашто се овај парк зове "Закопано благо"? Они су мислили да се зове "Закопано благо" зато што је овде негде скривено благо. Али пошто је парк био велики, морали су да нађу мапу. Договорили су се да морају да претраже сваки ћошак, сваку клупу и свако игралиште. Затим су се договорили ко ће где да тражи и када ће да се нађу, као и где. Свако је претражио свој део. Али, узалуд! Нису могли да нађу мапу. Али, Мики Маус види на дрвету нешто необично. И он се попе на то дрво да види шта је то. И то је била мапа. Па је Мики Маус викао: "Нашао сам. Нашао сам мапу"! Сви су се радовали томе. Хтели су одмах да крену али је било јако касно и морали су да спавају. Па су се договорили да крену рано у зору. Свануло је, и кренули су. Имали су четири задатка. Први задатак им је био да нађу Господина Кактуса Боцка Трећег. Како би им он дао други део мапе. Претражили су свуда и када су дошли на једно игралиште Мопс угледа Господина Кактуса Боцка Трећег. Мопс му је објаснио шта се дешава и он им је дао други део мапе. У другом делу је писало да морају на овом игралишту наћи крофну са пистаћима и лимуном. Али, пошто је игралиште било на тему крофни, било је тешко наћи ону праву. Мопс је у том тренутку имао око соколово, па је нашао крофну са пистаћима и лимуном. Мало су

Одељење 3/2 рециклира

тражили око крофне и нашли су трећи део мапе. А порука је гласила: "Морате наћи клупу на којој пише В8". Панда је знао где се налази та клупа па су га Мопс и Мики пратили. Панда, чим их је довео до клупе видео је где се налази четврти део мапе. А у четвртм делу је била путања куда треба да се иде. Ишли су што су брже могли, јер их је занимало шта се налази у сандуку или ковчегу. Стигли су. Одмах су почели да копају. Копали су, и копали су и видели ковчег. Отворили су га и нашли су један папир на коме је писало: "Драго ми је то што сте нашли овај ковчег. Поента свега овога је била да се више дружите и сарађујете. Зато вас награђујем са четири књиге". Прочитали су сви заједно.

И тако су схватили да ниједно благо није важније од другарства. И када су то схватили загрлили су се и отишли да заједно читају књиге.

Лара Гроздић 5/1

Мој кутак

Сви имамо своје омиљено место где волимо да проводимо слободно време и где нам прија.

Моје омиљено место, кутак је моја соба. У њој имам своју приватност и могу да се опустим и уживам. Ујутру када устанем нико ме не дира и са уживањем се спремам за школу. Ако је викенд, спремам се за нов и леп дан. Када доручкујем, дођем у мој кутак и засладим се слаткишем којим имам на столу и то ме мало опусте. Када имам нешто да учим седнем за сто јер имам тишину која ми је потребна. У својој соби правим наруквице, волим да цртам а најчешће се играм са братом и тако себи испуним дан. У слободно време волим да се видим са својим другарицама и да заједно једемо слаткише, цртамо, правимо наруквице и пре свега уживамо. Омиљени део моје собе је мој кревет изнад којег има лампа која ми ноћу осветљава јер не волим када је мрачно. Светлост ми понекад помаже да учим ноћу, читам књигу или једноставно се утоплим у моје омиљено ћебе и пијем чај. Волим да размишљам о будућности, лепим стварима и успоменама.

Мој кутак је моја соба јер је јединствена, направљена по мом укусу за опуштање и уживање.

Лена Недић 6/2

... Најлепше је бачко доба ...

Фудбал

Фудбалска јесен која обећава

Фудбалери Борца на старту нове сезоне пружају добре партије и у првих пет кола забележили су три победе и два ремија и налазе се у врху табеле. Ево резултата претходна четири кола:

Меленци:

Русанда - Борац 0:1;

Сјарчево:

Борац - Бегеј (Житиште) 3:0;

Идвор:

Полет - Борац 2:2;

Сјарчево:

Борац - Ц. звезда (Р. Село) 1:1

У другом колу Борац је гостовао у Меленцима екипи Русанде. Одиграна је једна веома занимљива и до самог краја неизвесна утакмица. У првом полувремену, у отвореној игри на обе стране, створено је неколико прилика за постизање погодка, а најбоље за гостујућу екипу пропустили су Урош Лукић, у 15. и Поповић у 26. минуту. На одмор се отишло без погодака. У наставку игре играло се у истом ритму. Ређале су се прилике на обе стране, а утакмица је решена у 77. минуту, када је резервиста Аврамовић веома лепо прошао по десној страни и ефектно погодио супротни угао домаћег голмана - за вођство Борца од 1:0, а испоставило се да је то и коначан резултат ове утакмице.

У трећем колу Борац је на свом терену дочекао екипу Бегеја из Житишта. Од самог старта утакмице тим из Старчева је кренуо веома силовито и већ у 2. минуту домаћи долазе до предности од 1:0, а стрелац је Мађаров. После две изузетне прилике домаћа екипа у 24. минуту повећава предност на 2:0, а стрелац је Лукић. До полувремена Борац пропушта још три изузетне прилике за погодак, али се резултат није мењао. У другом полувремену игра се мало примирила. Домаћин, задовољан вођством, није више толико нападао ка голу гостију, а Бегеј није имао снаге да уради нешто више. У финишу утакмице, у 85. минуту, Јовановић

постиче још један погодак за коначних - 3:0 за Борац.

У 4. колу Борац је гостовао у Идвору екипи Полета. Одиграна је још једна веома занимљива и неизвесна утакмица у којој су обе екипе имале прилику да стигну до сва три бода. У првом полувремену Борац пропушта изузетне прилике за погодак преко Уроша Лукића (18. минут), Ракоњића (24.), Поповића (33.) и Трајковића (42.), тако да се на одмор отишло без погодака. У другом полувремену играло се у истом ритму, а домаћа екипа после корнера стиже прва до предности у 62. минуту. Од тог момента Старчевци константно врше притисак ка противничком голу што је резултирало поготком за изједначење у 81. минуту, а стрелац је Урош Лукић. Не дуго затим, у 86. минуту, Полет стиже до нове предности и води са 2:1. Гостујућа екипа само што је кренула са центра успева да изједначи на 2:2, а стрелац је Поповић. У судијској надокнади Борац је могао до победе када је Лукић погодио стативу, а у последњим секундама утакмице Омега Робертс је закаснио за делић секунде да лопту убаци у гол, тако да се ова узбудљива утакмица завршила с нерешеним резултатом.

У петом колу Борац је на свом терену дочекао екипу Црвене звезде из Руског Села. Одиграна је једна веома тврда утакмица са мало прилика за погодак. Играло се углавном између два шеснаестерца са доста грешака по веома клизавом и расквашеном терену. У првом полувремену виђен је један погодак када је један противнички играч затресао сопствену мрежу за вођство Борца од 1:0, а играо се 43. минут. У другом полувреме Црвена звезда је кренула нешто офанзивније и имала лопту више у свом поседу, а резултат такве игре је погодак гостију после гужве, у 77. што је био и коначан резултат ове утакмице.

Пејтар Орешковић

ТАБЕЛА

- Војвођанске лиге - Исток -
након 5. кола сезоне 2024/25.

1. Црвена звезда	5	4	1	0	14:05	+9	13
2. Јединство (Вл.)	5	4	1	0	15:07	+8	13
3. Будућност	5	4	1	0	14:07	+7	13
4. Борац	5	3	2	0	13:03	+10	11
5. Младост	5	3	2	0	11:04	+7	11
6. Бегеј	5	3	1	1	13:08	+5	10
7. Јединство (БК)	5	2	3	0	12:06	+6	9
8. Полет (Идвор)	5	2	2	1	11:11	0	8
9. Полет (Наково)	5	2	0	3	13:15	-2	6
10. Слобода	5	1	2	2	08:08	0	5
11. Козара	5	1	1	3	05:11	-6	4
12. Долово	5	1	0	4	08:11	-3	3
13. Русанда	5	1	0	4	04:15	-11	3
14. БАК	5	0	1	4	04:12	-8	1
15. Напредак	5	0	1	4	03:12	-9	1
16. ОФК Пролетер	5	0	0	5	06:19	-13	0

Распоред наредних утакмица:

29.09.2024. - Старчево, 15:30: Борац - Јединство (Влајковац);
05.10.2024. - Нови Козарци, 15:30: Слобода - Борац;
13.10.2024. - Старчево, 15 сати: Борац - Пролетер (Б. К.);
20.10.2024. - Честерег, 15 сати: Напредак - Борац.

Рагби инфо

Последњег викенда августа месеца играчи Борца били су на припремама у дечијем кампу на Дивчибарама. Потом је одиграно и треће коло првенства Србије за петлиће (до 12 година), на коме је заузето треће место. Истог дана три кадета Борца наступили су за селекцију Динама

као позајмљени играчи јер Старчевци у тој категорији немају оформљену екипу. На турниру одиграном у Петровцу на Млави пионери су заузели друго место. Што се тиче даљих активности - ради бесплатна школа рагбија, а ради се и на расвети рагби терена на Општинском стадиону.

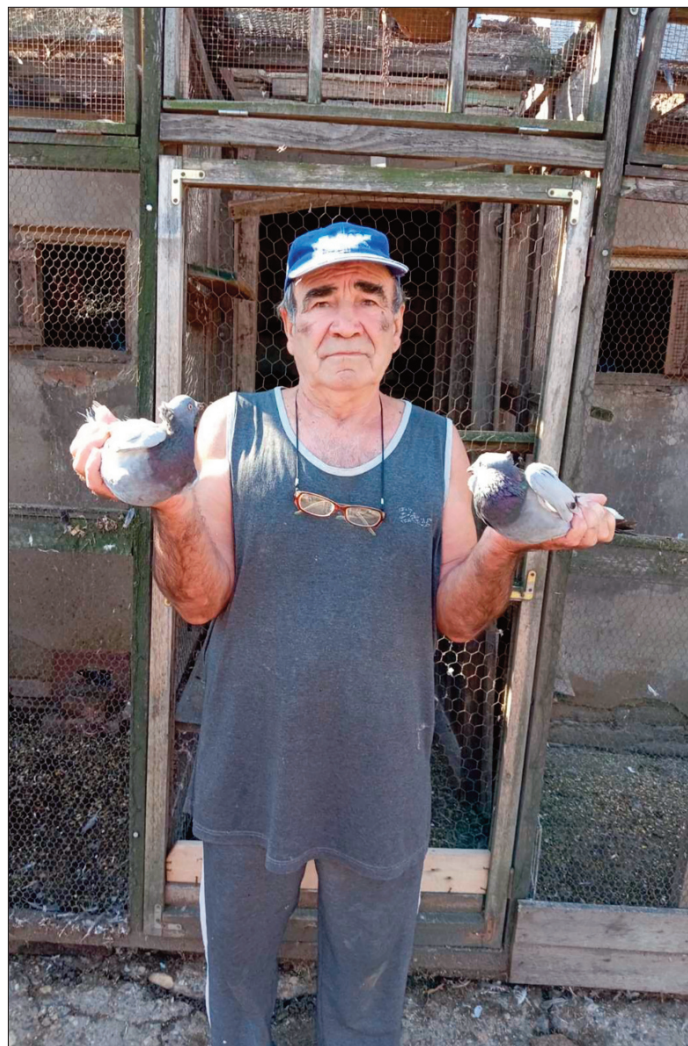

Реч-две о... Сава Календерац, голубар

Голубар старог кова, Сава Календерац, рођен је 1957. године. Рођени Старчевац. Прича нам:

“Рођен сам у кући пуној голубова, украсних и *шеикаша*. Волео сам голубове и дивно се њиховој лепоти, гуњању, прелету међу крупним расама... Појављивали су се и неки ситни, леви голубови са ћубом, који су ми запали за око и срце. Тако да сам у својој осмој години почео да голубарим. Отац ми је купио први кавез и шест голубова од деда Мите Коче. Међу њима је био и један мавијан са прстеном од Рокима, чувеног голубара, који је код мене оставио веома дубок траг. Кавез се брзо напунио летачима, па сам морао да правим још један. Како је време пролазило смањивао сам број украсних и тешкаша, јер сам био наклоњен само голубовима - летачима, који су својим летом испуњавали моје срце и душу. У то време свака друга-трећа кућа држала је голубове. Било је тада пуно голубара, то је био атрактиван спорт. Сећам се, у то време сам добијао врхунске летаче, од сада покојног Чове, легенде српског голубарства... Сећам се да сам наручио металне алке у црвеној боји у Новом Саду, још памтим адресу... Најбоље голубове сам имао у 1975-1976. године. Летели су на прекрупну, горушицу и ситно жито. Није било као сада мешане хране, семена, препарата, витамина... Долази 79-та година када добијам позив за Армију и морам да се растанем са својим љубимцима. Тешка срца. Један кавез са голубовима дајем другу Живку на чување, али његов отац није волео голубове па их је поуби-

јао и кавез растурио. Када сам се вратио из Армије долази код мене мој друг Велизар из Омољице, која је тада имала “196“ друштво голубара и учлањује ме. Тако да сам као и остали голубари из Старева и околних места био активан члан омољичког друштва. Тамо сам био и два мандата председник такмичарске комисије. Ту сам функцију успешно обављао, није било пропуста, нити гледања кроз прсте, све се обављало по такмичарском правилнику. Као судија, био сам код многих голубара Србије и реално судио, гледајући да све буде коректно и по правилнику. У почетку сам се такмичио, али без успеха, више пута ми је фалио пети голуб за резултат, али нисам имао среће... Одавно се не такмичим, није ми стало до резултата већ да имам квалитетне голубове које терам за своју душу, селектирам, одабирам и остављам у приплод. Сада имам квалитетне голубове од врхунских голубара који лете на моју обичну храну. Дајем им мало витамина, из превентиве, што им одржава здравље јер само здрав голуб може да лети и да свој максимум и докаже квалитет. Обавезно их пелцујем “тестол“ вокумом тако да им одржавам имунитет и здравље, што се показало ефикасним. Као превентиву, дајем им “енроцин“ и “неомулин“ и - то је то. Сада млади односно савремени голубари користе разне препарате, савремену храну и витамине тако да им голубови лете и преко 15-16 сати. Ето, наша птица, наш голуб српски високолетач, достигао је врх у свету, проглашен је за најбољег висо-

Сава Календерац

колетача... Само код нас није цењен. Наш голуб краси небо, спаја, ствара пријатељства. Уа птица је симбол љубави и мира. Међутим, изгледа да га једино цене голубари, док остали заштићују звери, а племените птице остају на милост и немилост зверима. Жао ми је што овај спорт полако изумире. Нема подмлатка. Млади се окренули мобилним телефонима, интернету и “Фејсју“ тако да ће ова птица, наш

врхунски голуб, понос српства и дика на небу, остати на милост и немилост грабљивицама и зверима као храна. Голубарићу до кад будем жив јер то је љубав која никада не умире. Жеља ми је када будем умро да ми моји другари пусте јато голубова на гробу да ми душа мине јер ја сам голубар од детињства, све до смрти.

Ирпредио
Зоран Пејров Нале

ШАХ

□ Шахисти старчевачког Борца заузимају прво место на табели Јужнобанатске зонске лиге - Југ. Од седам одиграних сусрета, добили су свих седам, остваривши тако максималан учинак. На овај начин обезбеђени су плеј-оф мечеви за виши ранг, Војвођанску лигу - група Банат. Мечеви плеј-офа играју се првог и другог викенда у октобру.

* клуб * број утакмица * скор * поени по таблама * бодови

1. Борац (Старчево)	7	7 0 0	34,5	21
2. Вултурул (Гребенац)	7	5 1 1	22,5	16
3. Бела Црква	8	3 2 3	25,5	11
4. Петефи Шандор (Ск.)	7	3 2 2	22	11
5. Кефало (Омољица)	7	3 1 3	20	10
6. Баваниште	7	3 0 4	16,5	9
7. Раднички 2 (Ковин)	7	2 1 4	19,5	7
8. Воја Поштар (Гај)	7	0 4 3	18,5	4
9. Аљехин (Панчево)	7	0 1 6	34,5	1